

MAKA AOGI KAMANA KAEMARANTIYE

Yoni wani pai'itanti ntagarama kamanane
(*Matiyu 3:1-12; Aruku 3:1-9, 15-17; Yoni 1:19-28*)

1 ¹Koti ntagara Isu Karasatikaba aogi kamana mayamawe: ²Pigoya,
Koti kamana unti ntagara Aisaya esapi mayama kaentiye:
Abo. Kamana'ne maenta yagara agarubakana paitama kaori wama,
kekapa aogi pikiyema, Koti yeginaba, ³awaga kamana ukena
yagara ka'me mpari mima kega'e uma mayama aboraye: Tabe
Yagarama ki i'ma aogi piyoma, Aisaya piyama kaentiye.

⁴Piyama kaeyogana, Yoni wani pai'itanti ntagara wama ka'me mpari
umima maya uwaimintiye: Aguntaenaripa kaitegiripa a'wae puma
wani pasigma, Kotiba aguntaenaripa maerigaikiye, uwaimintiye. ⁵Piya
uwaimogini a'ya'ma Yutiya marisa kinape a'ya'ma Yerusaremi kumatasa
kinape aeti wawabumagini, aguntaena pume kamana'waipa uma
aborauguna, Yontani wanipi pai'itantiye.

⁶Pigoya, Yoninta kaiwapa kamoro yaga ayatasa pomima, au'arirasa
abamu kantiba kitama mima, iroke tuke nantiye. ⁷Pigoya, Yoniba maya
kamana untiye: Naka'i kanakibi ntagara agewapa asu nagasima waintika,
naeba mayamanaba narakabima agisa anapa kampa akubo agaikuwe.

⁸Piya, naeba wanitasa paititaogana, togana aeba Aota Awamusatasa
paititakiye, uwaimintiye.

Yoni Isu wani pai'atantiye
(*Matiyu 3:13-17; Aruku 3:21-22*)

⁹Pigoya, pi kanabipa Karariya mari Nasareti kumatasa Isu
kanaogana, Yoni Yontani wanipa pai'atantiye. ¹⁰Pai'ataogana
wanipisa ima mayo agaopa, manta kabi a'waiyogana, Awamus'a'ama
pupunta kanta purite Isuti tumpitogana, ¹¹mantabisa maya
kamana tumintiye: Kaeba nabugami ntagaranekawe. Tabera na'mu
pugatauwe, untiye.

Kewama Isu amiyo puntiye
(Matiyu 4:1-11; Aruku 4:1-13)

¹² Aiyogana, pabi ntaga Awamus'a'ama Isupa ka'me mpari agarubaogana wantiye. ¹³ Wamagina 40-wa ntaga ka'me mpari mintogana, Satani amiyo potaogana, Isu kampa abintiye. Pigoya Isuba umugabage miyogana, enisore kina'mi aogima kabitantawe.

Isu yogaenawapa Karariya-i agobintiye
(Matiyu 4:12-17; Aruku 4:14-15)

¹⁴ Pigoya, Yonipa araku'ma iga'na namapinti atauguna, Isuba Karariya-i wama Koti nkaogi kamana uma, ¹⁵ maya untiye: Pigo agoya, Koti kabiratakenaenaba agarosaye, Isu piya ute: Aguntaenaripa kaite tigu a'wae puma aogi kamana abibebe puma aegaraiyo, uwaimintiye.

Isu tarawa tarawaki kinapa ibabuntiye
(Matiyu 4:18-22)

¹⁶ Pigoya, Isu aeba Karariya kotu awamori waomepa Saimonige a'nantowampa Enturuge, isigeba yogawaisipa inoyanta aebusume ntagararaginisi, kuko aibarekima wanipinti motausuguna uma isigate, ¹⁷ Isu maya uwaisimintiye: Tisigeba ampa naegaraiso. Inoyanta aeyamesa puma wasana iba pikenaena tisiyakikuwe, uwaisimintiye. ¹⁸ Piya uwaisimoginisi, pabigo isigeba kuko'waisipa atate aegarantase.

¹⁹ Aibusuguna, Isuba to nasi nasi puma waomepa, Sepeti ntagara Yemisige a'nantowampa Yonige wanipisa karebi mima, kuko aogi puma mintusuguna uma isigantiye. ²⁰ Isigategina pabigo isigega'e yoginisi, isigeba isibawaisimpa Sepetige yogawa pome kina'wake wanipisa karebi itate Isu aegarantase.

Isu ke kina agarubantiye
(Aruku 4:31-37)

²¹ Pigoya igeba Kapaniyamu kumati wama, sabati yaga Yuta kina'mi mpono namapinti wama, Isu kamana uwa uwaimogini, ²² kana kamana yomeka abite pamipuntaw. Piya, Isuba mono tisa kina'mi kamana nane. Kiya kina'mi yumesa kamana uwaimogini, abite pamipuntaw.

²³ Pigoya, pi mono namankaipinti ka yagara ke kina antabaipinti minta yagara ampimagine, mayama tabera kega'e uma maya untiye: ²⁴ We, Isugaba Nasaretirisa yagaragawe. Taegukena kanapaya, nana puratakena kanane. Piya, naeba ago abopa, kaeba Kotitisa aota yagaragawe, piya untiye. ²⁵ Piya yogana, Isu: Paka pumagina atate irosa'ma wagaso, omintiye. ²⁶ Omogana, kana yagarama antabaipisa ke kina'mi apasara potama tabera kega'e otate irosa'ma wagaintiye. ²⁷ Aibogana, a'ya'ma

kina'miba agate pami pumagini, maya kamana mare-u me-u puntawe:
 Nana kamanapaya iye. Taeba kampa abintompe kamana umagina,
 Kiya kina'mi usu kamana uma uwaitagini kegina'miba kamana'wapa
 wasiyewe, untawe. ²⁸Aibogini, a'ya'ma Karariya kina'miba Isu
 pomentanaga abite napintawe.

Isu Pita aentawampa ao'maentiye
(Matiyu 8:14-15; Aruku 4:38-39)

²⁹Pigoya, Isuba mono namapisa iro'ma Isu Yemiske Yonike isibabute wamagini, Saimonike Enturuke isige namapinti wantawe. ³⁰Waumepa, Saimoni aentawampa nkau yaku taogana awaitamintogini, Isu omuguna, ³¹aeba wama uma ayata u'ma asitaogana, yonintanawapa ata waogana, kana wae'maba naninta maema imogini nantawe.

Isu uwoma kina aogi puwaitantiye
(Matiyu 8:16-17; Aruku 4:40-41)

³²Pigoya, pi nttagaba asenamaita a'ya'ma yoni kinake ke kina intabaipinti minta kinake ibabute Isuti kanagana pumagini, ³³a'ya'ma pi kumatasa kina'miba nama kabera ampintugana ³⁴uwoma kina'mi tonarona inuntanawaipa kaba itamagina, uwoma keginapa igarubantiye. Pigoya, ke kina'miba ae'wa nkagoba agauguna, pipa mare-u me-u pusanaga akunkitantiye.

Isu Karariya-i nasintiye
(Aruku 4:42-44)

³⁵Pigoya, abaya asekia Isu asima iro'ma wama, ka'me mpari wamagina uma nunamu yogini, ³⁶ainti Saimonige aokinaka aguyosagata wama ³⁷uma agate: A'ya'ma kina'mi kae kagakena pewe, omintawe. ³⁸Piya omuguna, Isuba maya untiye: Pigoya, taeba to ka'isa kumati wano. Igepa mono uwaimikenaga kanauwe, uwaimintiye. ³⁹Piya uwaimitegina, aeba wama a'ya'ma Karariya mari wama, mono namankaipinti kamana uma uwaimimagine, uwoma ke kinapa agarubantiye.

Isuba karu yagara ao'maentiye
(Matiyu 8:1-4; Aruku 5:12-16)

⁴⁰Pigoya ka karu yagara aeti kanama ampa parokaema mima, esegima mayama abigantiye: Kaeba kabemika kaba natakena puntanapa aogi punatao, omintiye. ⁴¹Piya omogana Isu antara potama, ayapa parosuma auta u'ma maya untiye. Piyaenaga nabiye. Pabigo kata wakana aogima miyo, untiye. ⁴²Piya yogana, pabi ntaga kana karuyenawapa ata wantiye. ⁴³⁻⁴⁴Ata waogana Isu esegima uma maya omintiye. Uwa kinapa a-nkuwaimima, kaeba marupa mono kiye yarara uma kaupa ayakegana

agano. Piya, kata wamikaba pai Moses uramintintanaba amegini wasanamiba kagate: Aoso yagara miyema napikibewe, piya omintiye. ⁴⁵Aibogana, kana yagara abe'i irosa'ma wama, mare-u me-u puma pi kamana uwaimogana, Isu to kumati uwa wakenaga kampa abogana, abe'i ka'me mpari mintogini, a'ya'ma auka'isa wasanamiba aeti wantawewe.

Isu agisa aya pu'wanta yagara kaba atantiye
(Matiyu 9:1-8; Aruku 5:17-26)

2 ¹Pigoya, to yagaba Isu a'lwe puma Kapaniyamu kumati to kakema umintogini, wasanamiba: Isuba wa'eri ago ampintiye, untawe. ²Piya yuguni uwoma kina'mi namapa ampa pumaewauguni, ka'isa kina'miba kaberi ampa aki puma mintuguna, Isu aogi kamana uwaimintiye. ³Piya uwaimogini, wasanami agisa aya pu'wanta yagara ababute kanama, tarawa tarawa kina'mi wasirite kanantawewe. ⁴Kanaumepa wasanaba pumaewauguni kampa Isu agora ababute inta, nama nkabobori imagini, asu akuritama, pita'isa kana yoni ntagaraba wasa yara waitama motauguna tumintiye. ⁵Tumogini: Aogi potakiyema napiyuguna, Isu ibite: Yagaranepe, aguntaenagapa iba maegagasuve, omintiye.

⁶Piya omogini, ka'isa mono tisa kina'miba pita mara'mima mayama ige napintawewe: ⁷Nanagabaya pi ntagaramaba maya kamanapa iye. Kotika akaya kasa iye. Kebaya aguntaenarepa maeragaikiye? Koti ae abinto maeragaikiyema napintawewe. ⁸Piyama napiyuguna age napima ibite Isu mayama uwaimintiye: Nanaga piyamaba tigebibipa napiyewe. ⁹Nana kuntaenawema napiyewe? Yoni ntagara aguntaenagapa maegagasuve, asima wasaga aesagabite wao yoka yewo, utegina: ¹⁰Tigeiba abiyo. Wasanama Ntagara naeba ma mpabi esegiyenanetasa aguntaena maerigaikena esegiyenanepa waintiye. Naeba kuntaena pekiripa, agate napima yiyo uwaimintana, agisa aya pu'wanta yagaraba maya omintiye: ¹¹Naeba ugamtina, kaeba asima wasagapa aesagabite wa'legati waoma omintiye. ¹²Omogana kana yagaramaba asima wasawa aesagabite waogini, agate a'ya'ma kina'mi tabera pami pumagini, igeba: Taeba kampa agantompentanawewe. Koti aogi potayema, Koti i'mu potantawewe.

Isu Aribaika kega'e untiye
(Matiyu 9:9-13; Aruku 5:27-32)

¹³Pigoya, Isu iro'ma wama kotu awamori to umintogini, a'ya'ma kina aeti wabuguna, kamana'wapa uwaimintiye. ¹⁴Uwaimitegina to waomepa Aribai, Aopayesi ntagara, takisi opisiwapinti mintogana uma agate: Naegarao, omintiye. Omogana asima aegarantiye.

¹⁵Pigoya, uwoma takisi maeyume kinake kamparaga kinake aegarauguna, aeba Aribai ntamapinti umima, pi kinake Isuge abagi kinake mima naninta nauguni, ¹⁶Parasi kina'mi nkarotu tisa kina

kanama ampa igaumepa, pi kinake mima nama miyogini, agate abagi kina'waka mayama ampa ibigantawe: Nanagabaya takisi maenta kinake kamparaga kinake nanintaba nayema, ibigauguna,¹⁷ Isuba abite maya uwaimintiye: Wasana kampa yoni nkibemi kina'miba tusa yagaramati kampa wawe. Yonintana ibemi kina'mi mana igeba wawe. Piya: Aogi kinatawe, ye kinapa aogi puwaitakenaba kampa tumintuwе. Naeba agunta kina igu a'wae pikibeka uwaimikena tumuwе, piya uwaimintiye.

Naninta i'mikena kamana untawe

(*Matiyu 9:14-17; Aruku 5:33-39*)

¹⁸ Pigoya, Yoni abagi kinake Parasi kinake ka'isa yagaba naninta atate uwa mintuguni, wasanami kanama Isupa mayama abigantawe: Nanaga Yoni abagi kinake Parasi abagi kinake ka'isa yagaba monoka nanintaba a'a-o uma uwa mintuguni, nana piyema kae kabagi kina'miba nanintaba a'yugu nawema, abigantawe. ¹⁹ Abigauguna Isu maya uwaimintiye: Pigoya, wasanami iba'ena puntiniba, a'ya'ma kina'miba nanintaba umaeerite kampa menkatama miyewa, karu'ena ampa nawe, uwaimintana: Pi ibawae'ma nkawaewampa uwamintegini, ae aokinapa naninta imepa igeba kampa a'a-o unta maeyawe. ²⁰ Pigoya, ainti iba'wae'ma nkawaewampa ampa arakurite ababute to mari wagasiginiba, pi ntagaba ao'miba intara puma kampa nanintaba nanta, uwa mima aeka napikibewe, uwaimintiye.

²¹ Piya uwaimintana to kamana maya untiye: Pigoya, paisa kai atugekanaba, wasanaba kampa aoso kaiba kasama pitapa atama pugunikiye. Kampaye. Piya pikibipa to paisa kaiwamaba to tabera atugekana, tabe age waikiye, untana, ²² to ka kamana maya untiye: Piya, wasanama kasa yamanka antinkapa maema, kampa paisa yaga au'aribintiba ataye. Antipa piyama ataisinta, akapisa anosama, kana paisa yaga au'ariba kampa aibakentama, karu'ena muru'wagina wanipa pita'isa tumiwasine. Piya, kasa yamanka'ama nkantipa kasa yaga au'aribinti ataye, uwaimintiye.

Sabatiraka kamana untawe

(*Matiyu 12:1-8; Aruku 6:1-5*)

²³ Pigoya, ka sabatirapa Isuba witi yugabinti waogini, abagi kina'mi wamagini kana witi yugabisa maeyuguni, ²⁴ Parasi kina'miba maya untawe: A'yuguyena pewe. Tigeba sabatirapa akumparanta'enaba piyaba pewema, Isupa abigauguna,²⁵⁻²⁶ maya uwaimintiye: Tigeba tayabama Tebiti puntintanagaba kampa napiyewo. Abayata mono kiya yagara mintogana, Tebitige aokinake iga'ena ibogana, Koti mpono namapinti iyogana Abayata Koti nkamume ntaninta maema amogana nantana, aokinapa imogini nantawe. Pipa uwa kina'mi ntanintaba kampaye, mono kiya kina'mi ibiwai nakena nanintawe, uwaimintiye.

²⁷Piya untana to maya uwaimintiye: Kotiba wasanaga migaranema napima sabatiba puntiye. Sabatigaba kampa napinta wasanaba maru puntiye. ²⁸Piya puma Wasanama Ntagara naeba sabatirapa kabima miyuwe uwaimintiye.

Isu aya pu'wanta yagarapa aogi potantiye
(Matiyu 12:9-14; Aruku 6:6-11)

3 ¹Pigoya, Isu ini namapinti to waomepa, pita'i aya pu'wanta yagara mintogini, ²Pitasa kina'miba Isupa agategini, sabatira kana yagara aogi potakaba agate kamana otakunema napintawe. ³Pigoya, Isu aya pu'wanta yagaraga: Mati kanao, omintana, ⁴pi kinakaba mayama ibigantiye: Ago kamanatepa ayama napiyewe. Sabatirapa wasana aogi puwaitakunema napiyebaya, ata puwaitakunema napiyebaya, iyogaitakunema napiyebaya, iyegukunema napiyewema, ibigantiye. Ibigaogini kamana kampa unta, asaba wantawe. ⁵Piya, igeba ige akuninta kina mintuguna igategina, antara pumagina, kampa a'mu puwaitanta ka ibirantiye. Piya puntana kana wasanagaba, Isu: Kaya paroso, omintiye. Omogana aebe aya parosogana atawantiye. ⁶Piya pogini, Parasi kinapa iro'ma Eroti aokinake aki puma mintini: Aya pumabaya aegukunema napima, mare-u me-u puntawe.

Uwoma kina kotuta aki puntawe

⁷Pigoya, Isuge abagi kinake pi kinapa itate kotuta wauguni, uwoma Karariya kinake, Yuntiya kinake, ⁸Yerusaremi kinake, Intumiya kinake, Yontani wani aka'isa kinake, Taya kuma'ama agorasa kinake, Saironi kuma'ama agorasa kinake, a'ya'ma Isu pome kamana abima, uwoma kina aeti wantawe. ⁹⁻¹⁰Piya, uwoma kina Isu aogi puwaitaogini, a'ya'ma yoni kinapa aibasana'ma marea meta puta wama aeti wamagini: Auta uma arakurukunema, napintawe. Piyama napiyuguna, Isu: A'yugu napasa nakibewema, wanipisa kareba nagora ataiyoma, abagi kinaka uwaimintiye. ¹¹Uwaimogini ke kina antabaipi minta kinapa agantiniba intagawarisa uma aigarepa'wama kega'e uma: Kaeba Koti Ntagaragawe, untawe. ¹²Piya yuguna: Wasanaba piyaba a-nkuwaimiyo, Isu ke kinapa esegima uwaimintiye.

Isu aebe abagi kina'wa aisuwaitantiye
(Matiyu 10:1-4; Aruku 6:12-16)

¹³Pigoya, Isu amuti ima aewa napiyome kinaka igege'a'le uma: Kanaiyo, kega'e yogini aeti kanantawe. ¹⁴Kanauguna nagisarisa tara tumpaema kina ibabuma: Tigeripa aposoro kinatawe uwaimite: Nae nabagi pumagiri, kamana'nepa uwaimikenaba wamagiri, ¹⁵esegiyenanepta maema ke kinapa agarubakibewe, piya uwaimima ibabuntiye. ¹⁶Pigoya,

abagi kina'mi nkigewaipa maya uwaimintiye: Saimoni aoso ominti nkagiwapa Pitawa, ¹⁷Sepeti ntagara Yemisiwa, Yemisi nka'nantowampa Yoniwa, isigewaisipa anagi isigi Powanagisiwe uwaisiminti, tae kamanapisa antaru yisa kina miyese uwaisiminti, ¹⁸Enturuwa, Piripiwa, Patoromayowa, Matiyuwa, Tomasiwa, Aopayesi ntagara Yemisiwa, Tariyesiwa, namu'isa kiya kina igarubakaikena abugai ntagara Saimoniwa, ¹⁹ainti Isu minaga'ena punti ntagara Yutasi Isikeriyotiwa, sumagini, abagi puntawe.

Ke kinapa ao'maeyane, Isupa omintawe
(Matiyu 12:24-32; Aruku 11:14-23; 12:10)

²⁰Pigoya, Isu wa'eri tumogini, uwoma kina aeti ampa aki puguna kampa nanintaba nakena puntawe. ²¹Kampa nakena puguni, wa'ewatisa kina'mi piyama abitegini: Aeba aibo'enabaya piyema napimagini, Isu arakurikena kanauguni, ²²mono tisa kina Yerusalemisa tumume kina'mi maya untawe: Piyesibu ababibayawe, untini: Ke kina'mi kana tabewaimpa nkesegiyenawatasa ka'isa ke kina igarubakasabayawe, untawe. ²³Piya yuguna, kega'e yogini aeti ampa aki puguna, imiyo kamana maya uwaimintiye: Kewama ae'wapa aya pumabaya agarubamisine. ²⁴Piya, ka marasa kina'mi ige igewai ma'ena pesinta, kampa aogimapa miyesine. ²⁵Pigoya, wasanama aokina'mage maka yesinta, kampa aogimapa miyesine. ²⁶Piya puma, kewama aokinaka ka ibiramisinta kampa uwa miyegina, esegiyenawaipa kampa waiyisine.

²⁷Piya, ka'wainaba to ka esegi yagarama ntamapinti wama ae'ena kuntana maekena puntanaba, marupa kana esegi yagaraka araku'ma iga'narasa kirokaetama, namankapisa kotapa kuntanaba piye.

²⁸Piya, taga kamana urimuwe. Wasanama aguntaenawape a'ya'ma ka abirakibintanawape maegaikenaenawe. ²⁹Pigoya, wasanama Aogi Awamusaka ata kasa ikibipa, Kotiba kampa maegaikiye. Kana aguntaenawape kampa maegasakana a'ya'ma yaga uwa waikiye, piya untiye. ³⁰Piya: Aeba ke kina ababiye, yuguna, Isu kana kamana uwaimintiye.

Isu anogabe a'natabarabe kamana untiye
(Matiyu 12:46-50; Aruku 8:19-21)

³¹Piya yogini, anobe a'natabarabe abe'i ampima, aeka kega'e untawe. ³²Kega'e yuguni uwoma kina, agora mara'mintume kina'miba: Kanobe ka'natabarabe abe'i ampa mima kagakena pewe, omuguna: ³³Nanobe na'natabarabe ayabayawema, ibigantiye. ³⁴Isu piyama ibigategina, agora mara'mintume kina igategina maya uwaimintiye: Nanobe na'natabarabe mampa tigege tige mintawe. ³⁵Wasanama Koti yemi kamana abe kinapa, pi kinapa nae na'natabarabe nanobe mintawe, uwaimintiye.

Wasanama aintana punti kamana Isu untiye
(Matiyu 13:1-9; Aruku 8:4-8)

4 ¹Pigoya, kotu awamori Isu to kamana ukena pogini, uwoma kina'mi aeti kanama a'ya'ma ampa aki puguna, uwa marisa atate wanipisa karebi kotupi umintogini, a'ya'ma kina kotu awamori mintantawe. ²Mintuguna aeba uwoma meto kamana uwaimintana, ka maya kamana uwaimintiye:

³Abiyo. Ka yagarama aintana pikena wantiye. ⁴Aeba wamagina aintanawapa maema aibarase pogana, aowa ka'isaba kepi tumpa waiyogana, kabarankama irosa'ma ampa nawaegaintiye. ⁵Pigoya aowa ka'isaba yabankama nkabobori uwaena manto waintometa tunkwaima, karu'ena irantiye. ⁶Piya pogana, abu'wapa kampa mabintiba tuminta, yaba nkabobori ara'waiyogana, pa taogana aeba karu'ena asama pari puma pu'wantiye. ⁷Pigoya, to ka'isa aowapa kabubinti tunkaima iraogana, pi yoninkama aibarusa pogana asa wantiye. ⁸Pigoya to ka'isaba apa mabi tumpa waima i'ma anosama aosa pama, ka'isa 30-wa, to ka'isa 60-wa, to ka'isa 100-wa suma aboraogana, uwoma ntaninta waintantiyema, uwaimintiye. ⁹Uwaimintana: Ageyaga kina'maba ma kamana abibebe peno, Isu piya untiye.

Isu meto kamana agowa uwaimintiye
(Matiyu 13:10-17; Aruku 8:9-10)

¹⁰Pigoya, pi a'ya'ma kina atate wagasuguni, nagisarisa tara tumpaema kina'wake to aokinake meto kamana yomeka abigauguna, ¹¹maya uwaimintiye: Tigeba Koti kabiratakibintanagaba ago urimikenaba piye, uwaimite: Uwa kina'mikaba kana amiyo kamana naeba uwaimogini, ¹²pigoya Aisaya pai kaemarantisa puma iba mayaenaba pewe:

Igeba abepa agowapa kampa abewe.

Agapa agowapa kampa agawe.

Piya, ago aogima abesinta aguntaenawai
ataigina, Koti mae igasasine,

Isu piya uwaimintiye.

Aintana punti kamana agowa Isu uwaimintiye
(Matiyu 13:18-23; Aruku 8:11-15)

¹³Piya uwaimintana, to kamana maya uwaimintiye: Tigeba ma meto kamanapa kampa abintawo. Aya pumabaya a'ya'ma meto kamana agowapa abikibewe. ¹⁴Pigoya, pi aintana punti ntagara aintana aibarase puntisa puma, aogi kamanapa aibarase piye. ¹⁵Piya, kepi tumintisa puma aogi kamana ke'i aibarase pogini, pi ka'isa kina'mi abepa, kewama karu'ena kanamapa, intabaipintisa aintana kanta puma wainti

kamanapa ampaeriye. ¹⁶⁻¹⁷Piya, ka'isa yabata tumima abu'wa kampa pantaisa pumaba, ka'isa kina'miba pewe: Aogi kamana abima maru'ena i'mu puma, arontaganto aogima miyeginina, aintiba kana kamanatakaba antara'ena aboraginabe ata potakenaena aboraginabe, karu'ena uwa ataye. ¹⁸Pigoya, toba piya puma kabubinti tumintisa puma, ka'isa kina'maba maru'ena aogi kamana abima, ¹⁹aintiba mampabisaenaga napima, kotaka ibugagina tonarona maekenaga napiyegana, kana kamanapa agora kaka waye. ²⁰Pigoya, to ka'isa aogi mabi tumima tabera irantisa puma, to ka'isa kina'miba kana aogi kamanapa abima aega'ma miyewe. Piya, aintanaba ka'isa 30-wa, ka'isa 60-wa, to ka'isa 100-wa suma, aborantisa puma, wasanaba tonarona aogiyenaba Kotiti potawe, uwaimintiye.

Igi'maete kampa kaka atakena kamana Isu untiye
(*Aruku 8:16-18*)

²¹Uwaimintana to mayama ibigantiye: Pigoya, wasanama kane yaku igi'maete namapinti wamaba, aeba kankabe maema aibarakitakibe, waikena sipa amentapinti metakibe, yara itagikibayawe, a. ²²We, kampa agantintanaba agorapa kampa kaka wantiye. Toganaba kanewama e'wasa pisa puma meto kamana'ama nkagowapa aborakiye. Airari kaenta'enaba toganaba aborawaekiye. ²³Ageyaga kina'maba abeno, uwaimintiye.

²⁴Uwaimintana to kamana maya uwaimintiye: Pi abe kamana aogima abima tigebi ataiyo. Abimagiri tigeba wasana pabi aborawaimikibe nkawameta Kotiba a'wae puma timikiye. ²⁵Pigoya, wasanama ka'isa agowapa aogima napikibipa, uwoma to agoba Kotiba omikiye. Pigoya to yagarama kamana agowa kampa napikibipa, abikenaenawapa Koti maegaikiye, piya uwaimintiye.

Aintana iranema meto kamana Isu untiye

²⁶Uwaimintana Isu to maya uwaimintiye: Pigoya, Kotiba mayama taepa kabirataye: Wasanama yogari wama, aintana pugaitegina, ²⁷asi nasi asekapa waimarate, arapa asima uma agateginaba: Aya pumabaya kana aintanaba i'ma anosakiyema, napiye. ²⁸Piya, aewa mabintisa i'ma a'yenga aboraurite ima, aosaba pama anontana pegina, ²⁹pi ntagaba yogari wama naninta umaeye. Pigoya nanintara kabiyisa puma Kotiba piyama tagutapa kabirataye, untiye.

Ya a'wa meto kamana Isu untiye
(*Matiyu 13:31-32; Aruku 13:18-19*)

³⁰Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya, Koti kabiratamisa puma nanawе ukune. Pikaba ayama meto kamanapa ukunema, ibigantana: ³¹Pigoya, masiteti yawama nkaowapa uwaenantonto waintakana maema

aintana pukibipa, ³²pipisa i'ma anosama tabe ya ima, amaba tabera wagana kana pegina, kabarankamaba amari inapa kiyewe. Pintana piya pemisa puma Kotiba piyamakabirataye, uwaimintiye.

Meto kamana'waka Isu kamana untiye
(*Matiyu 13:34-35*)

³³⁻³⁴Pigoya, uwoma meto kamanatasa aogi kamana'wapa uma ige abikena kamana uwaimogini abima napiyuguna, toma toma meto kamana a'ya'ma kina uwaimitegina, togana abagi kina'wa ibiwaipa meto kamana a'ya'ma agowapa uwaimintiye.

Pontawama Isu nkawamu wasintiye
(*Matiyu 8:23-27; Aruku 8:22-25*)

³⁵Pigoya, pi ntaga ase yogana: Ta'ema maroteri wakune, uwaimitegina, ³⁶Isu wanipisa karebi mima, awamori mintume kinapa itaogini, abagi kina'mi wanipisa karebi ababute wauguni, to wanipisa karebi ka'isa kinapa aege wantawe. ³⁷Piya puguna, agasiya ponta kanama wanipa tabera aiga'yo'ya puma, ka'isa wanipa wanipisa karebinti iyogana, kunta puma ipirintakena puntiye. ³⁸Isu a'no aisagenawata waitamintogini, igeba aeti wama abage pumagini maya omintawe: Tisa yagara, kaeba taekaba kampa napiyeno. Taeba naisukena pune, omintawe. ³⁹Piya omuguna, aeba asimagina pontawamakaba tabe kamana umagina, waninkamaba: Pasebuma, uwa waiyo yogana, ponta a'ya waogana wanipa uwasuwa puntiye. ⁴⁰Aibogana maya uwaimintiye: Nanaga tiyekuruba pewe. Timititi'enaba kampa waintiya, a, untiye. ⁴¹Piya yogini, igeba pam i pumagini: Aeba nana yagaragana, pontawamabe waninkamabe ae kamana wasiyesema, igeba mare-u me-u puntawe.

Ka yagarama nkantabaipisa Isu ke kinapa agarubantiye
(*Matiyu 8:28-34; Aruku 8:26-39*)

5 ¹Pigoya, igeba kotu maronkateri wama, Kerasa kina'mi mpri wama, ²wanipisa kare atate tumogana, wasana irubintisa ka yagara, ke kina antabaipinti minta yagarama, Isuti kanantiye. ³Kana yagaraba asi nasi wasana irubinti miyogini, wasanami kampa araku'ma esegi iga'nara kampa ayapa kirokaentawe. ⁴Pigoya ka'isa kina'mi pai uwoma ntaga araku'ma, agisa ayatapa esegi iga'nara kirokaetauguna, ayapisa atisa kaitegina agisabisa airisa pugasi pogini, wasanamiba esegiyenawapa kampa asugaintawe. ⁵Kana yagaraba a'ya'ma yaga arape asenabipe wasana irubinti mintana amuti mintana pumagina, ata kiga'e uma yaba kasu mpaema aupa airisa puntiye.

⁶Pigoya, aeba e'ero marisa Isupa agategina, karu'ena kanama aeti ampa arakabima mintogana, ⁷⁻⁸Isuba: Ma ntgararama nkantabaipisa ke

kinapa irosao, omintiye. Piya omogana, kana yagarama taberesa maya untiye: Isu, kaeba inatisa tabe Koti Ntagaragawe. Nana punatakena kanane. Koti nkaobi suwa, a-nkata punatao, untiye.⁹ Piya yogana Isu aeba: Kagegapa kegawema, abigantiye. Abigaogana: Taeba uwoma mintompeka, piya puma nagenepa Uwomane unamewe omintiye.¹⁰ Piya omima: Mamparisaba a-tagarubaoma, esegima abigantiye.

¹¹ Pigoya, uwoma ntaga amu ararabiri mima naninta nama miyuguni,¹² ke kina'miba: Tagarubaga yaga intabaipinti wanoma, abigantawé.¹³ Piyama abigauguna aeba: Pigoya waiyo, uwaimintiye. Uwaimogini kana ke kinapa antabaipisa iro'ma intabinti ubasuguni, kana yaga, 2,000 yagagini igeba karu'ena ausari tumima, kotupinti tumpa naisuwaewantawé.

¹⁴ Naisuwaewauguni yaga kiye kina'miba karu'ena iyegaka wama, wa'eribe yogaribe wama uwaimuguni, wabe wayape kanagana puma, kana pomentana ampa agakena kanantawé.¹⁵ Isuti kanamagini ampa agaomepa, kana pai ke kina antabaipinti minta yagara kaiwapa amitauguna mara'mima aogima mintogini, agate iyekuru puntawé.¹⁶ Aibuguni pomentana agaume kina'mi kana yagaragawa pi yagagawa suma uwaimintawé.¹⁷ Pigoya pi kina'mi: Mampa atate tori wao, ukena puguna, Isu atate tori wantiye.

¹⁸ Tori wakena pumagina wanipisa karebi iyogana, kana yagara pai ke kina antabaipinti minta yagara kanama, Isuka: Nababo, yogana,¹⁹ Isu: A'a-o, untana: Wa'egati wama, Koti antara pugatama aogi pugatami kamana kaokina uma uwaimo, omintiye.²⁰ Piya omogana aeba wama, pi naya tara'mu kuma'i wama, kana Isu pome kamamapa uwaimikena pogini, a'ya'ma kina'mi abite pami puntawé.

Isu kiya yagarama nkaraganto ao'maekena puntiye
(Matiyu 9:18-19; Aruku 8:40-42)

²¹ Pigoya, Isu wanipisa karebi to wama maroteri wama awamori umintogini, uwoma kina aeti kanantawé.²² Kanauguna ka mono namatasu kiya yagara, agewapa Yairasi kanama ampa agate Isu agisabi parokaema mima,²³ maya uma abigantiye: Aragantonepa agarо ntaganto purikena piye. Kaeba kanama auta uma arakuregana, aeba atawakanaba aogima miyeno, yogana, aege wantase.

Ka wae'ma Isu kaiwata aukaya puntiye
(Matiyu 9:20-22; Aruku 8:43-48)

²⁴ Piyama aege wausuguni uwoma kina aega'ma wama agora karare putanasuguna,²⁵ ka wae'ma aeti kanantiye. Kana waepa iyegaena abogana nagisarisa tara tumpaema kabuba miyomepa kampa ata waogana,²⁶ tonarona tusa kinati waomepa, kampa aogi potauguna,

a'yawaema yabankapa ige imiwaegasomepa, kana yoninkapa kampa ata waogana, to tabera ataena abuntiye. ²⁷⁻²⁸Pigoya kana waepa Isu pome kamana abite, uwoma kina mintume ikapinti kanamagina, ampa napima: Kaiwata aukaya pukubopa nata wakiyema ageba napimagina, aka'i kanama kaiwata aukaya pogana, ²⁹korankapa ago tabagobu waogana age napiyomepa: Yonintepa ago natawayema, napintiye. ³⁰Aibogana Isu: Ka'isa esegiyenane wayema, age napigategina: Kainetapa kebaya aukaya piyema, ibigantiye. ³¹Ibigaogini, abagi kina'mi maya omintawe: Uwoma kina'mi kagorapa mintagana agana, nanagaba: Kebaya naukaya piyeba yene yuguna, ³²Isu: Kebaya piyema, marega mega puntiye. ³³Piya pogana kana wae'maba potaomentanaga napima, aekuru puma tabaraba pumagina, ae agora ampa parokaema mima, a'ya'waemaena pome kamanapa omintiye. ³⁴Omogana, Isu maya omintiye: Araganepa, kamatiti punatampeka aogi kabiye. Pika wama aogima miyo, omintiye.

Isu kiya yagarama nkaraganto asitantiye
(*Matiyu 9:23-26; Aruku 8:49-56*)

³⁵Pigoya, pi kamana uma miyogana, ka'isa kina'mi kiya yagarama namapisa iro'ma kanama, kiya yagara maya omintiye: Aragagapa ago pu'waye. Nanagabaya tisa yagaraba to kamanapa omima miyene, omuguna, ³⁶Isu kana kamana kampa napinta, ini nama kiya yagarapa: A-kaekuru puma, naeka aogima napima miyo, omintiye. ³⁷Omigaite wasanaba: A-kanaiyoma, akunkitate, Pitawa Yemisiwa Yemisi a'nantowampa Yoniwa suma, ibiwai ibabute wama, ³⁸mono nama kiya yagarama ntamapinti waumepa: A-e a-e, uma tabe kube'ena puma miyuguna, kana kamana abite, ³⁹namapinti ima maya uwaimintiye: Nanagabaya tabe kamana uma kubenaba pewe. Kana aragaba kampa agorapa pu'waye. Uwa waitamintiye, uwaimogini, ⁴⁰igeba kagi potentawewe. Piya puguna a'ya'ma igarubaogini abe'i irosa'ma tumuguna, kana aragantoma anoke abake abagi kinake ibabute wama, araganto mintometiba intiye. ⁴¹Imagina kana aragantoma ayata u'ma: Tarita kumi, omintiye. Kana kamanapa tae kamanapisaba: Araganto asiyo ugamuwe, untiye. ⁴²Piya yogana kana araganto karu'ena asima nasi nasi puntiye. Pi nkaraga kabuwapa nagisarisa tara tumpaema kabu pome nkaragantowe. Asima nasogini igeba agasiyama pami puguna: ⁴³To kinapa pontanaga a-nkuwaimiyo, untana: Kana araga naninta amigina nano, uwaimintiye.

Nasaretirisa kina'mi Isupa uwa atantawewe
(*Matiyu 13:53-58; Aruku 4:16-30*)

6 ¹Pigoya, Isu pitasa itate mawati waogini, abagi kina'wampiba aege wantawewe. ²Pigoya sabati yagaba mono namapinti wama kamana yogini, uwoma kina'mi abite pami puma maya untawewe: Ma ntagara

aetasabaya kana kamanapa maeye. Aetasabaya ma aogi napiyenaba maeye. Aya pumabaya kampa agaompentana aewapa esegima piye.
³Taeba agowapa abintune. Aeба kapenta yagara, Meri ntagara mintiye. Yemisige Yosesege Yutasige Salmonige igantowaimpa mintegini, ae imanapa mata taege miyewe, piya umagini Isuka abuguna kampa aogi puntiye. ⁴Aibogana, Isu maya uwaimintiye: Koti unti kamana yemi poropete yagarama kamanaka uwoma kina'mi ibugaye. Pigoya mawatape namankapipe ageba kampa waintiye, uwaimintiye. ⁵Piya, aeba kana mariba kampa tabe yuga puntamikana, yoni kinapa taranto ita u'ma aogi puwaitantiye. ⁶Aibogini igeba aekaba kampa napiyuguna: Nanagabaya kampa abewe, untiye. Piya ute, pabi kumata uwaena kuma'antontori nasima kamana'wapa uwaimintiye.

Isu abagi kina'wa: Yogaenari waiyoma, uwaitantiye

(Matiyu 10:5-15; Aruku 9:1-6)

⁷Isu abagi kina nagisarisa tara tumpaema kina'wa igega'e yogini menkaki puguna, ke kina agarubakena esegiyenaba imima tara tara puma to auka'i to auka'i igaruba'ma, ⁸maya uwaimintiye: Tigeба nasikibepa, kotapa a-mpaete wantiri nanintabe kope uwa atantiri, tibamukantisa ikantana pukena yabapa a-nkurite waigina, Koti kabiritakiye. Pigoya, pusu'ma nasikena asage, ⁹tigisa anage maentiri, kaiba ka'anto purite waiyo, uwaimintiye. ¹⁰Pigoya to kumati to kumati waigini, maru: Naege mikibewe ikibi ntgararama ntamapi wama, pi kumata a'ya'ma yaga aege umigategiri, to kumati waiyo. ¹¹Pigoya to kumati waigini, kampa ti'ma'ma kamanati kampa abigiripa, tigisarisa i'ni asari puwaitate toriba waiyo. Piya piginaba: Kampa taekaba i'mupa pewema napikibewe, uwaimintiye. ¹²Isu uwaimogini, igeba nasima: Tigeба ataenaripa kasiyo uwaimintini, ¹³uwoma ke kinapa igarubantini, uwoma yoni kina'mipa i'noti masawae pai'itauguni ita wantiye.

Yoni wani pai'itanti ntagara pu'wantiye

(Matiyu 14:1-12; Aruku 3:19-20; 9:7-9)

¹⁴Pigoya, Isuka kamana mare-u me-u puguna, Eroti kiya yagara yome kamana abintiye. Piya, Isu esegi yuga pikana: Yoni wani pai'ita pome ntagara pu'watitisa asima mintibayawema, ka'isa kina'miba napiyuguni, ¹⁵to ka'isa kina'miba: Iraiabayawema yuguni, to ka'isa kina'miba: Pai Koti kamana unti ntagara kanta pikana kana yagaraba poropete yagarabayawema, napintawe. ¹⁶Piya yuguna, kana yagaraga Eroti maya untiye: Yoni wani pai'ita pome ntgarabayawewe. Nae uwaimuwagini ana'mu arisesa ntgararama asima mintiyema, napima untiye.

¹⁷⁻¹⁸Pigoya, pai Eroti nka'nantowampa Piripi nkxae Erotiyasi maeyogana, wani pai'ita punti ntagara Yoni Erotipa maya omintiye:

A'yuguma ka'nantogampa nkxae maeyane, omogana, abigategina pika Eroti wasana uwaimogini, Yonipa araku'ma iga'narasa kirokaetama, iga'na namapinti metantawe.¹⁹ Aibuguna Erotiyasi Yonipa kabi'ma aegukena pogana,²⁰ Eroti, Kotiti Yoni aogima aegaranta yagaragana, agate aekuru pumagina, Yonitapa kabima mintantiye. Aibuntana Yoni kamana abisanaga abugaogana, asi nasi abite Eroti pami puma aekuru puntiye.

²¹ Piya pogana ka yaga Erotiyasi Yonika ataena potakena agi napintiye. Pi ntaga awaewampa yakari potanta yaga aboraogini, kamani kiya kinake ami kiya kinake Karariya kumatasa kiya kinake menkaki puguna, Eroti taena puwaitaogini nama i'mu potantawe.²² Piya puguna, Erotiyasi nkaragawae'wampa wama wa'ena uma pogini, Ertige kiya kina'mige i'mu potamagini, Eroti mayama abigantiye: Aragawae, nanaga kabiye. Kabikibintanaga unamegapa kamukuwe.²³ Taga kauwe. Kalisaenaneka kabikibintanaga unamegapa uwa kameno untiye.

²⁴ Piya yogana, kana aragawae'ma abe'i iro'ma tumima anowampaka: Nana namoma abigasuwe yogana, anowampa maya omintiye: Yoni wani pail'ita pemi ntagarama nka'no arisa namoma abigao, omogana,²⁵ karu'ena kana kiya yagarari wama maya omintiye: Ibanto Yoni wani pail'ita pemi ntagarama nka'nopa arisa'ma tu'napi atama namo, yogana,²⁶ kana kiya yagaramaba antara pugantiye. Pigoya, aki puntume kina'miba: Taga kauwe yome kamanapa abuguna pika napintana: A'a-oba kampaunta,²⁷ irebu yagaraga: Wama Yoni nka'no kasama menkamo, yogana, iga'na namapinti wama uma kasama,²⁸ tu'napi atama maete aragawae menkamogana maete anowampati memintiye.

²⁹ Aibogini, Yoni abagi kina'miba abitegini, abamupa maema mabinti kaitantawe.

Isu uwoma kina nayaka'mu pareti imintiye
(*Matiyu 14:13-21; Aruku 9:10-17; Yoni 6:1-13*)

³⁰ Pigoya, Isu nkabagi kina'miba yogawaipa atate Isuti wama, a'ya'ma pume kamanape uwaimume kamanape ampa omintaw. ³¹ Piya puguni uwoma kina'mi pita'i kanagate wate puguni, Isuge abagi kina'wampige kampa nanintaba nauguna, pigoya abagi kina'waka mayama uwaimintiye: Tabire to auka'i wama, kampa wasana mima auka'i uma migarakune, uwaimogini,³² wanipisa karebi ibinto ka'me mpari wakena puntaw.

³³ Pigoya igeba wakena puguni, uwoma kina'mi igate, a'ya'ma kumatisa atate karu'ena awamori wama, umikena pome mpara maru umintuguna,³⁴ Isu pita wanipisa karebintisa irosa'ma, uwaena kina tumpa igaomepa, piyama yaga awaro ano kampa miyisa puma, igeba mintuguna, tumpa igate antara puwaitama, uwoma kamana uwaimikena agobintiye.

³⁵Piya, ase ikena pogini, abagi kina'miba Isuti kanama maya omintawé: Ibanto atamaisaya, mapa ka'me mpari mintuna, ³⁶a'ya'ma kinaka: Kuma'ibe yogaribe wama nanintarika uma agama ika piyo, uwaimintana igarubaoma, omintawé. ³⁷Piyama omuguna Isuba: Tigeba naninta maema imiyo, untiye. Piya yogini igeba: Aya pusune. Moneba 200 torarasa nanintaba ika puma imisanagaba kabiyoma, abigantawé. ³⁸Abigauguna, Isu maya uwaimintiye: Ayaki nanintaba urintabayawa, wama agaiyo, untiye. Yogini, igeba wama ibiga ibiga pugate kanama: Nayaka'mu paretiwa, inoyanta tarawa suma waintiye, omintawé.

³⁹Piya omuguna, Isu abagi kinaka maya uwaimiyoma uwaimintiye: Tigeba apepati a'ya'ma kina ka umaki ampaki puma miyiyo uwaimiyo, untiye. ⁴⁰Piya yogini, uwaimuguni maropi mopi ka umaki ampaki puma mara'mimagine, ka'isa au'i 100 kina mara'miyuguni, to ka'isa au'i 50 kina mara'mintantawé. ⁴¹Mara'mintuguna Isu kana naya ka'mu paretiwa, tara inoyantawa suma mae u'ma mantari ao ma'magina Kotiti a'mu potamagina, pareti apako puma abagi kina imogini maete nasima imintawé. Pabiya puma inoyanta tarage apako puma, a'ya'ma kina imogini, ⁴²pigoyema a'ya'ma kina'mi naumepa iga'e pantiye. ⁴³Aibogini, abagi kina'mi nasima paretibe inoyantabe aritapa maema, nagisarisa tara tumpaema ku iragintawé. ⁴⁴Pigoya, kana naninta naume kinapa waba 5,000 waba mintantawé.

Isu wani nkabobori nasintiye
(Matiyu 14:23-33; Yoni 6:15-21)

⁴⁵Pigoya, Isu abagi kina'waka: Naeba a'ya'ma kina igarubakiri, tigeba wanipisa karebi paitama maronkateri Petisaira kumati waiyo, uwaimintiye. ⁴⁶Pigoya: Tigeba waiyo, uwaimitegina amuti nunamu ikena intiye. ⁴⁷Piya, abiwa mima nunamu untana asekapa abagi kina'wa wanipisa karebi kotu nkakapinti mintuguna, ⁴⁸igaomepa tabe esiba kanama, wanipa aiga'yo'ya aiga'yo'ya pogini, wanipisa kareba kampa aogima pubasanantawé.

Aibuguna, Isu igitate tumima, aseka aba mariki wani nka'eti ige igora wamagina uwaigaite, ⁴⁹⁻⁵⁰wani nka'eti nasogini, agate: Pu'wanta kina'ma nkamapayawe, utegini, igeba a'ya'ma agate iyekuru puma: A-e, a-e, untawé. Piya yuguna, Isuba: Naene kanaauwa, tiyekuruba a-piyo, utegina, ⁵¹wanipisa karebi igege asu miyogana, esiba to pomesapa kampa puntiye. Aibogini agasiya pami pumagini: Ayabaya piyema, napintawé.

⁵²Pigoya, atamaita pareti apako puma imome'na nkagowapa kampa aogima napiyuguna, kunta ibuntiye.

Isu uwoma yoni kina Kenesareti aogi puwaitantiye
(Matiyu 14:34-36)

⁵³Pigoya kotu maronkateri wama, Kenesareti mara iro'ma wanipisa kareba ubu'atake wantiye. ⁵⁴Piyama wauguni, wasanamiba Isu agate,

⁵⁵a'ya'ma kumati karu'ena wama uwaimuguni, yoni kina wasirite Isu mintometi kanagana puntawe. ⁵⁶Piya, Isu tabe kumatibe uwaena kuma'antontoribe yogaribe nasima agaogini, yoni kinapa wasirite kuma akapi meta menkata puma mintini: Kaeba kanagini kautasaenama nkatuta urigina ita wano, yuguni, a'ya'ma kina autasaenara uruguna ita wantiye.

Isu iyabama kamanaka kamana uwaimintiye
(Matiyu 15:1-9)

7 ¹Kai'isa Parasi kinake mono tisa kinake Yerusalemisa kanama Isuti ampa aki puguna, ²ka'isa aokina'mi Parasi kina'mi uwaimumesa puma, kampa iyantana punta, uwa nanintawai nauguni igantawe.

³Piya, Parasi kina'mige a'ya'ma to Yuta kina'mige iyabami yume kamana aega'ma: Kumite aebasanaunema napima, iyankaota asu ma'maema iyantana pugaitegini, nanintaba nantawe. ⁴Pigoya, igeba maketibisa naninta maeyumepa, kampa wasimi punta, kana naninta kampa nantawe. Piya toma toma paisa kamana abintini, kankabebe tu'nape kao'ena punakena tinibe abumesa puma wasimi puntawe.

⁵Pigoya nanintawai uwa nauguni igate, Isuka Parasi kina'mige mono tisa kina'mige mayama abigantawe: Kabagi kinakampiba, nanagabaya tayabami untasa puma kampa iyapa wasimi punta, uwa nawe, untawe.

⁶Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba kumpari kina'mitaba, pai Asaya mayama tigeka Koti kamana taga kamana ago kaemarantine:

Ma kina'miba iwamutasaba nae nage asaga'yuntini, igu'amaba pagasara miyewe, iye.

⁷Naeti mono'waipa kampa yewa, uwa yewe, iye.

Nae kamana'nepa kampa unta, wasanami kamana yewema, Koti iyema, kaentiye.

⁸Piya, tigeba nanagabaya Koti kamana akayuma, wasanami kamanapa abewe, untiye. ⁹Piya untana to maya uwaimintiye: Tigeba ayabaya Koti kamanapa akayuma wasanami kamanapa wasiyewe. Pipa kampa kanarasaye. ¹⁰Piya, Mosese pai maya untiye: Kano kaba kamana abima wasiyo, untana: Wasanama anoke abakega kamparaga kamana ukibipa, aepa aeguma kaiyo, untiye. ¹¹Pigoya tigeba piya yepa: Anoba isimikenaenaga: Mapa kobaniwe umagina, tae kamanapisa: Mapa Koti amikenaenawe, umagina, ¹²ano aba kampa isimikibipa, Aerane yewe.

¹³Piya puma tigeti kamana yepa, nanagabaya Koti kamanapa uwa atawé. Piya, tonarona piyaena pewe, Isu uwaimintiye.

Tantabaipinti ataena pusanaga Isu kamana uwaimintiye
(Matiyu 15:10-20)

¹⁴Pigoya, Isu pi kinaka kega'e yogini, menkaki puguna maya uwaimintiye: Kamana'nepa tigeba a'ya'ma abibebe puma abiyo. ¹⁵⁻¹⁶Uwa

marisaena wasanama maema nakibipa, agupa i'nintana kampa potakiye.
Piya, wasanama atama napiyekanaba agupa i'nintana potakiye,
uwaimintiye.

¹⁷Uwaimitegina wasanaba itate namapinti iyogini, abagi kina'wampi
kana meto kamanaka abigauguna, ¹⁸maya uwaimintiye: Tigege kana
kamana agowapa kampa abintawa, a. Wasanama uwa marisa naninta
maema nakibipa kampa i'nintana potakiyema, kampa abintawa, a.
¹⁹Pipa kampa agupipa waikiye. Aga'epa tunkwaiyekana uwa megaikiye,
untiye. Piya, Isu kamana agowapa: A'ya'ma nanintaba aogi nakeda
naninta waintiye, untiye. ²⁰Pigoya to maya untiye: Wasanama age
napikenaenawampa agupa kamparagaba pikiye, untana: ²¹Wasanama
antabaipisa toma toma napima aguntaenaba piye. Pipa mayamawe:
Ata napiyenawa, kupiyonawa, kuntanawa, wasana aegukenaenawa,
kumiyenawa, ²²to wainantana maekenaenawa, aguntaenawa,
kumpari'enawa, i'nintanawa, to waina mparu maekenaenawa,
akayasukenaenawa, agebigo'enawa, aibo'ena pikenaenawa sumawe.
²³Piyaenaba napiyenawatasa aborama agupa i'nintana potakiye,
uwaimintiye.

Ponisiya kumatasa wae'ma Isupa aogima aegarantiye
(*Matiyu 15:21-28*)

²⁴Piya puntana, Isu asima pi kuma atate, Taya kuma agora wama
napintiba uma migarakena pogini, wasanamiba: Ago Isu ampintiyema,
napiyuguna, ²⁵⁻²⁶ka wae'ma abite Isuti kanama, agisabi uma
parokaentiye. Kana waepa namu'isa wae, mawapa Siriya Ponisiya
kumatasa waepa mintomepa, aragawapa ke kina antabaipinti minta
aragawae mintogana, Isuti wama mayama abigantiye: Araganepa ke kina
antabaipinti mintiya, wama agarubao, untiye.

²⁷Piya yogana, Yuta kinake to kinakega Isu meto kamana maya
omintiye: Maru yakarantontomi ntaninta imigaite, karawama
naninta aintiba imikena pewe. A'yugu yakarantontomi ntaninta kara
amisanagawe, omintiye.

²⁸Omogana: We naba-o, yakarantontomi naninta arita maema
karantonto imegini nawe, untiye.

²⁹Aiyogana, Isu maya omintiye: Aogi kasa yena, wa'egati wama
aragagapa uma agao. Antabaipisa ke kinapa ago wagasaye, untiye. ³⁰Piya
yogana aeba wa'eri wama, aragawa sipara uwa waitamintogana uma
agaomepa, kana ke kinapa ago wagaintiye.

Ageba akunkanta yagara Isu aogi potantiye

³¹Aibogana, Isu Taya maba atate Saironi kumapa agaite, nayatara'mu
kuma waintome ki'l wama, Karariya kotuta wantiye. ³²Wama

umintogini, ka'isa kina'miba agekumpa kampa aogima kamana yome ntagara ababute Isuti kanamagini: Kaya aukaya pegana, ata wano, untawe.³³ Piya yuguna, Isu kana yagara abiri ababute wamagina, aya amarasa ageba purosa atate, kaisa puma antebura atama,³⁴ mantari mayo agau'magina, antara potama: Epata, untiye. Piya, tae kamanapisa: Ageba a'waiyo, untiye.³⁵ Piya yogana pabigo ageba a'waiwaogana, awamupa kampa kunta abogana kamanapa uwa untiye.³⁶ Piya pogana, Isu: Makaba wasanaba a-nkuwaimiyo, untiye. Piyama toma toma: A-nkuwaimiyo, yogini, igeba uwaimome kamana uwa atate, to kinati mare-u uwaimi me-u uwaimi puguni,³⁷ a'ya'ma kina abite tabera pami pumagin: We, a'ya'waemaenaba aogiyena puntana, agekuninta kinake, mi'mi'ma'ma kinake aogi puwaitaye, untawe.

**Isu uwoma kina tonaentisa tara umaema pareti imintiye
(Matiyu 15:32-39)**

8 ¹Pigoya, pi ntaga waya'wa uwoma aki puntawe. Aki pumagini, nanintawaipa nawaegasuguna, Isu abagi kina'waka kega'e yogini kanauguna maya uwaimintiye: ²Ma kina naege kakaga yaga miyepa, ibanto naninta i'miyega nantara puwaitauwe. ³Ka'isa e'ero marisa kanata kina kampa naninta iminta wa'eri igarubakubopa ke'i iyonanta puma iyegukiye, untiye. ⁴Piya yogini, abagi kinamiba: Mapa ka'me mpariwa, uwoma kina naninta imikenaba aetasabaya maema imukunema, abigantawe. ⁵Piyama abigauguna: Paretiba ayaki urite kanawema, Isu ibigantkiye. Ibigaogini: Tonaentisa tara umaema waintiye, untawe.

⁶Piya yuguna, A'ya'ma kina mara'miyivo, yogini, mara'miyuguna, kana tonaentisa tara umaema pareti mae u'ma, Kotiti a'mu potama, apako puma abagi kinawaka: Maema imiyo, yogini, pabi yomesa puma maete nasima, a'ya'ma kina imintawe. ⁷Aibuguna to inoyanta taranto waintogana, pike maema a'mu potama imimagina: Maete wama imiyo, untiye. ⁸⁻⁹Piya yogini, imuguni maema nauguna iga'e pantiye. Pi kana kinapa 4,000 kina'mi nantawe. Pigoya igeba nagate, ka'isa arita ataumepa, abagi kina'mi nasima maema tonaentisa tara umaema ku iragintawe. Piya puguna, Isu a'ya'ma kinapa igarubantana,¹⁰ karu'ena abagi kina'wake wanipisa karebi mima, Tamanuta mari wantawe.

**Ka'isa kina'miba awame'enaga abigantawe
(Matiyu 16:1-4; Aruku 12:54-56)**

¹¹ Umintuguni, ka'isa Parasi kina aeti kanamagini tonarona kamana uwa abigantini: Kaeba mantarisa awame'ena purayakega, agakubompepa Kotiba a'mu pugataye ukune, untawe. ¹²Piya yuguna, Isu antara puma aemu maema maya uwaimintiye: Nanagabaya ibasa kina'miba: Awame'enaba tayako, yewe. We, taga kauwe. Kanaenaba naeba matasa

kinapa kampa tiyakikuwe, uwaimitegina, ¹³ itate wanipisa karebi asumima maroteri wantiye.

**Parasi kinakabe Erotigabe Isu kamana uwaimintiye
(Matiyu 16:5-12)**

¹⁴ Waomepa abagi kina'miba nanintaba igezu'a puguna ka'ant'o wanipisa karebi waintogana, ¹⁵ Isu: Aogima napiyiyo, uwaimintana: Paretibi yisiti atagana anosamisa puma, kiya yagara Erotibe Parasi kina'miba ata kamana'wai anosasanaga kabiyiyo, uwaimintiye. ¹⁶ Uwaimogini: Nanawebaya iyema, abagi kina'miba napimagini: Paret'i tabe pukenaena kaite, tagegu'a puma kanaompekkabaya napimaiye, untawe. ¹⁷ Piya yuguna, Isu abitegina mayama to ibigantiye: Nanagabaya pareti kampa waintemika yewe. Tige ibaba esegiyenanepe kampa agantawo. Kampa aogima napiyewo. ¹⁸ Tigeba tiyoba waintiye. Kampa agawo. Tigeba tigeba waintiye. Kampa abewo. A'ya'waemaenagaba tagegu'a pewe. ¹⁹ Nayaka'mu pareti apako puma, 5,000 kina imuwigini nagate, atunkapa ayaki ku iragintawema, ibigaogini: Nagisarisa tara tumpaemawe omintawé. ²⁰ Piya omuguna, Isuba: Pigoya tonaentisa tara umaema pareti apako puma, 4,000 kina imuwigini nagate, atunkapa ayaki ku iragintawema, ibigaogini: Tonaentisa tara umaema kune, untawe. ²¹ Aiyuguna: Pigoya ibanto agowapa kampa napiyewoma, ibigantiye.

Isu Petisaira kumata aorika yagara aogi potantiye

²² Pigoya, igeza Petisaira kumati waumepa, ka'isa kina'mi aorikaenta yagara Isuti ababute kanamagini: Auta aukaya poma, abigantawé. ²³ Piyama abigauguna, Isu kana aorikaenta yagara ayakana urite, kumatasa abe'i uwa mari wamagina, aobi kaisa potama, ayapa aora araku'ma: Ago aganoma abigantiye. ²⁴ Abigaogana agategina: Wasana agaopa yawama nasisu piye untiye. ²⁵ Piya yogana, Isuba aora to aya urogana aoba apina'ma agaogana ata waogana, a'ya'waemaenaba aogima agantiye. ²⁶ Agaogana Isu: To ma kumatiba a-nkwamagina, wa'egati wao, omintiye.

**Kaeba Koti utaratanti ntagaragawe, Pita Isuka omintiye
(Matiyu 16:13-20; Aruku 9:18-21)**

²⁷ Piya omite, Isuge abagi kina'wake Sisariya Piripai kumati wama, ke'i abagi kina'waka: Naekaba kebayawe yewema ibigaogini, ²⁸ igeza maya omintawé: Ka'isa kina'miba Yoni wani pai'itanti ntagarawé yegini, ka'isamiba Iraiayawe yegini, to ka'isamiba poropete yagarabayawé yewe, untawe. ²⁹ Pigoya tigeza naekaba kewema napiyewema ibigaogini: Kaeba Koti utaratanti ntagara Karaisitigawema, Pita omintiye. ³⁰ Omogana: Pigoya naekaba wasanamipa mayaba a-nkuwaimiyo, uwaimintiye.

Isu aewa purikena kamana uwaimintiye
(Matiyu 16:21-28; Aruku 9:22-27)

³¹ Pigoya, Isu abagi kina'wampi kamana'wapa agobima maya uwaimintiye: Wasanama Ntagaranaga tabe kuntaenabi mpikuwe. Monota kabiyume kina'mige, mono kiya kina'mige, mono tisa kina'mige naepa uwa natakibewe. Pigoya, asa wasanami naeguyigi, kakaga yaga pu'ma mintakana asinatakiye, piyama pagusama untiye. ³² Piya yogana Pita abiwa ababurite wama kabi'magina: Pi kamanapa a-so, omogana, ³³ Isu a'wae pumagina abagi kina'wa igate, to Pitati a'wae puma maya omintiye: Satanigawa, kaeba natate wagaso. Napiyenagapa Kotintaba kampa maeyane. Uwa wasanamanta maeyane omintiye.

³⁴ Piya omitegina, Isu abagi kina'wakaba a'ya'ma to kinakabe: Mata'i kanaiyo, yogini, kanauguna maya kamana uwaimintiye: Ka'waina naegarakibipa, kae'enaenagapa atate naegaragana, wasanami igobi pugatakibikaba a-kaekuru puma maripogapa aesaga'uritegina naegarao omukuwe, uwaimintana: ³⁵ Pigoya, ka'waina mikenaenawaka owe yekanaba, a'yugu potakiye. Naeka aogi kamana'neka mikenaenawaka a'a-o yekanaba aboramikiye. To ka'waina ae'wa nkaguka napi napi pikibipa uwa purikiye. ³⁶ Pigoya, ka'waina mabi a'ya'waemaena maemagina agu'amankapa kaiyekanaba, aya pikiye, a. ³⁷ Agupa ayamabaya to kakema ika pekana kanarasakiye. Pipa kampaye. ³⁸ Pigoya, ibasa yagaba wasanamiba Kotipa atate aguntaena pewe. Piya pekana, wasanama ibaba naeke kamananekega ani pikibipa, toganaba nabanempa nke'wasaena yaga enisore kinake tumukubopa, Wasanama Ntagaranaga, pi naeka ani pikibi kinapa uwa atakuwe untiye.

9 ¹ Piya untana to maya untiye: Tigeba abiyo. Ka'isa mata miye kinapa maru Koti esegima kabima mintintana agakibepa, aintiba purikibewe, piya untiye.

Amuti Isu nkau'ama e'wasa puntiye
(Matiyu 17:1-13; Aruku 9:28-36)

² Pigoya, tonarentisa ka umaema yaga, Isuba Pitana, Yemisina, Yonina suma, ibiwai ibabute e'ero nkamuti asu mintogini, igeba agaumepa aupa to au maeyogana, ³ autasaenawapa wae kanta puma agasiyaena puma e'wasa puwantiye. Piya mampabisa kina'ma kai wasimi pekanaba kampa piyaba pikiye. ⁴ Piya pogini Iraiyyaga Mosesege aborama, Isuge kamana yuguni, pi kakaga abagi kina'miba agate, ⁵⁻⁶ tabera iyekuru puma, Pita kampa aogima napinta Isupa uwa maya omintiye: Kiya yagarama-o, taeba aogima maba miyompeka, kakaga nama kikune. Kapa kae'enawa, to kapa Mosesentawa, to kapa Iraiyyantawa sumagi, kikune, untiye. ⁷ Piya yogana, ibina pabita aborama amankama aerarikaeyogana, ibinapisa

maya kamana tumintiye: Mapa nae nabugai ntagaranena, ae kamana abiyo, untiye. ⁸Piya yogini igeba to karu'ena mae'aebuma agaumepa, to kinapa kampa mintuguna, Isu abiwa igege mintantiye.

⁹Aibogini, igeba amutisapa atate tumuguna, ke'i Isu maya uwaimintiye: Ibanto agantanagaba wasanaba a-nkuwaimiyo. Wasanama Ntagara naepa pu'wakubotisa asinatakipa kanarana uwaimiyo, untiye. ¹⁰Piya yogini, pabi yomesa pumagini kampa wasanaba uwaimintini, igewai mare-u me-u puma: Ayagabaya pu'wakubotisa asinatakiyeba iye, untawe. ¹¹Piya untini Isu mayama abigantawe: Mono tisa kina'miba: Nanagabaya Iraiya maru kanakiyeba yewema, abigauguna, ¹²aeba maya uwaimintiye: Taga kaewe. Iraiya maru kanama a'ya'waemaena aogi puwaitakiye. Pigoya nanagabaya mono isapipa: Wasanama Ntagaraga ata potakenaenabe uwa atakenaenabe waikiye untiye. ¹³Piya, naeba urimuwe: Iraiya ago kanaogana, esapinti aekaba kaemarantisa puma, wasanamiba napima ata potentawe, uwaimintiye.

Ke kina antabaipinti minta yagaranto Isu ao'maentiye
(Matiyu 17:14-21; Aruku 9:37-43)

¹⁴Pigoya, igeba to abagi kinati tumima, tumpa agaumepa uwoma kina aki puma mintuguni, ka'isa mono tisa kinake abagi kinake mima esegi kamana uma miyuguni, ¹⁵pi aki puntume kina'miba Isu agate pami puma, aeti wamagini: Aya pene, untawe. ¹⁶Yuguna Isu abagi kina'waka: Esegi kamanapa igege nanawebaya yewema ibigantiye. ¹⁷Ibigaogana, ka yagara wasana ikapinti mintometisa maya omintiye: Tisa yagarama-o, yagaranepa ababute kaeti kanauwe. Piya, yagaranepa ke kina antabaipinti mintegina, kamana kampa yegina, ¹⁸kana ke kina'ma ata potama, apasanakasagina mabi tumpa aeguyegina, akagawa tuwaruwa puma awara upababuma tagagaba'wagi, kabagi kinaka: Kana ke agarubaiyo, yopa, kampa pewe, untiye.

¹⁹Aiyogana Isu maya uwaimintiye: We, tigeba kampa tigupa aogi pe kina mintawa, ayaki yaga tigegeba mikuwe. Ayaki yagabaya kamana'nepa kampa abikibewe. Pigoya, naeti ababute kanaiyo, untiye. ²⁰Piya yogini aeti ababute wantawe. Ababute wauguna kana ke kina'ma Isu agate, kana yagaranto aeguma aebasana kasogana, mabi tumpa wareware pogana, awamupintisa akagawe irintiye.

²¹Aibogana Isu kana abawampapa: Ayaki yaga kanaenaba abuntinema, abigantiye. ²²Piya yogana aeba maya untiye: Uwoma ntaga aegukena pumagina, yakupipe wanipipe aesagayuma mae maebiye. Tasiyo'maekena napintanapa kantara purasitama tasiyo'maeyo, untiye. ²³Piya yogana Isuba: Kae napintana unamempeno. We, napiyenaga naeti atakibempa, a'ya'maenaba Koti aogima kao'maekiye, omintiye. ²⁴Omogana, karu'ena kana yagarantoma nkabawampa kega'e uma: Naeba napiyenepa

uwaenanto kaeti atauwa, nao'maeyo untiye. ²⁵Piya yogini, uwoma kina Isu nkagora ampa aki puma, agakena puguna igate, Isu ke kinapa maya esegima omintiye: Kaeba agebe awamupe akumpa'ma miyempe ke kinakawa, kana yagaranto atate iro'ma wagasimagna, toba antabapintiba a-kanaoma, nae ugamuwe, untiye. ²⁶Piya yogana, kana ke kina'ma agasiya kega'e uma, kana yagarantoba aeguyogana, aukomentanaga maeti tagaga pa'waogana, atate iro'wantiye. Iro'waogana kana yagaranto pu'wasu puwaogini, uwoma kina'miba: Ago pu'wayema, napintawe. ²⁷Pigoya, Isu yagarantoma nkayata u'ma asitakena ao'maeyogana asima mintantiye.

²⁸Aibogana Isu namapinti iyogini, abagi kina'miba ibiwai aeti wama: Nanagabaya taeba ke kinapa kampa agarubaunema, abigantawe.

²⁹Abigauguna: Kana ke kina agarubakenaba uwaba kampaye. Nunamurasa ka agarubakenaenawe, uwaimintiye.

Isu aewa purikena kamana to uwaimintiye

(Matiyu 17:22-23; Aruku 9:43-45)

³⁰⁻³¹Pigoya, pi kuma atategini Karariya mari wama, Isu: Nabagi kina ago kamana uwaimikena pekini, a'yugu uwa kina'mi nagate menkaki pusanagawema, napimagna, ibiri ibabute wama maya uwaimintiye: Wasanama Ntagaranagana, nababuma wasana imiginiba naeguyigi, pu'wakubopa togana kakaga yagaba asima mikuwe untiye. ³²Piya yogini, igeba yome kamanapa kampa aogima napintini, iyekuru puma kampa pikaba abigantawe.

Kebaya tabe yagaraba mikibi kamanane

(Matiyu 18:1-5; Aruku 9:46-48)

³³Pigoya, igeba Kapaniyamu kumati wama, namapinti ima Isu abagi kina'waka: Ke'iba nanawe yewema, ibigantiye. ³⁴Ibigaogini: Taepisa kebaya maru kiya yagaraba miyema, ke'i marebiga mebiga puma napimagni, iyekuru puma kamanapa kampa omintawe. ³⁵Kampa omuguna, Isu mara'mima nagsarisa tara tumpaema abagi kinaka: Kanaiyo, yogini, kanauguna maya uwaimintiye: Wasanama kiya yagara misanaga abugakanaba: Pigo naeba uwa yagara mima, a'yal'ma kina'mi kayokaya yagara mikuwema napikibipa, pipa aogiyanawe, untiye. ³⁶Piya untana, ka yagaranto ababuma igora atama, ayatasa aepa u'ma maya uwaimintiye: ³⁷Wasanama naeka napima pabiya yagaranto ababipa, naepa agupi nababiye. Pigoya naepa nababipa, nae unatanta yagarage agupi ababiye, piya untiye.

Wasanami kampa kamaena puratakibepa taokinane

(Aruku 9:49-50)

³⁸Piya yogana Yoni maya omintiye: Tisa yagaragama-o, ka yagarama taepa kampa taegaranta kaeka napima ke kina igarubagi agate: Uwa

miyo omunema, untawe. ³⁹Piya Yuguna Isu maya untiye: Tigeba uwa miyoba, a-siyo. Piya, wasanama naeka napima esegi yuga pikibipa, toganaba naekaba ata kasaba kampa karu'enaba ukiye. ⁴⁰Piya, wasanama yogare kampa aguya aikibi'napa tao'maeye. ⁴¹Pigoya abiyo. Wasanama: Karaisiti aegaranta kina mintawema, napima: Ma nkwan i mpaema naiyo uma timikibipa, pi ntugabisa Koti taganaba ikantana amikiye, untiye.

Wasana igu ataaena pikenaga Isu uwaimintiye

(Matiyu 18:6-9; Aruku 17:1-2)

⁴²Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Piya maya yagaranto naegarakana, ka'waina ayakekana kamparagaena pukibemipa, kana ayakikibi ntagara araku'ma tabe yabantama ana'mubi ubu'atama, tabe wanipi apasanakasasinta: Pipa kanara pewe, yesine. ⁴³Pigoya, kayankama kamparagaena pikena pekanapa arisa'ma maebugaso. Piya, ka kaya kampa wainta yagara mintana miyaba kumati irosakibempepa, pipa kanarane. A'yugu kaya tararasa aguntaena pekanaba, maebugatakana kampa tu'makena yakupinti tumikibene. ⁴⁴(Piya, pi kumatisa kabagina'ma iba nakanaba kampa ita wakana, tabatikenaena kampa tu'ma wakiye.) ⁴⁵Pigoya, kagisawama kamparagaena pikena pekanapa maebugaso. Piya, ka kagisa kampa wainta yagara mima miyaba kumati irosakibempepa, pipa kanarane. A'yugu kagisa tararasa aguntaena pekanaba, kaepa a'abibinti maebugatakiye. ⁴⁶(Piya, pi kumatisa kabagina'ma iba nakanaba kampa ita wakana, tabatikenaena kampa tu'ma wakiye.) ⁴⁷Pigoya, kaowama agama kamparagaena pikena pekanapa pi'ma maebugaso. Piya, togana ka kao wainta yagara mintana Koti kabiratakena kumati ikibempepa, pipa kanarane. A'yugu kao tararasa aguntaena pekanaba, kaepa a'abibinti maebugatakiye. ⁴⁸Piya, pi kumatisa kabagina'ma iba nakanaba kampa ita wakana, tabatikenaena kampa tu'ma wakiye, piya untiye.

⁴⁹Piya untana to maya untiye: Pigoya wasanama nanintabi kayo atama nagina, aogi igi pemisa puma, a'ya'ma kinapa yakutasa aogi puwaitakiye. ⁵⁰Piya, kayoba aogi igaenawe. Piya, i'nisama kasigabekapa, aya pekana to kake asabama iga pikiye. Pipa kampaye. Pigoya wasanama nanintabi kayo atakena aogima pemisa puma, to kina'mige aogima miyiyo, untiye.

Waya kaikena kamanaka Isu uwaimintiye

(Matiyu 19:1-12; Aruku 16:18)

10 ¹Pigoya, Isu pi mpa atate Yutiya mari wama Yontani wani mparoteri ura'ema waogini, to pumesa puma uwoma kina'mi aeti kana puguna, to yomesa puma kamana uwaimintiye.

²Kamana uwaimogini, ka'isa Parasi kina'mi aeti irosa'ma amiyo potakena puma maya uma abigantawe: Ago kamanatepinti wasanama

waya kaikenaenaba tagapayawema, uramoma abigantawe. ³Piyama abigauguna Isu a'wae puma: Aya kamana Mosese urimintiyema, to ige ibigantyi. ⁴Ibigaogini igeba maya untawe: Waya kaikena puntiripa, esa anima otaiyoma, Mosese untiyema, omintaw. ⁵Piyama omuguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba monoka kampa karu'ena abima tige akuneka, Mosese pi uraminti kamana kaentine. ⁶Piya, pai Koti maru a'ya'waemaena aborantanaba, wabe wayape kaga aborawaisitantine. ⁷Pika napima, wamaba ano abapa isitate waya'wampati atokaema isigeba ka kina kanta puma miyese, untiye. ⁸Piya, isigeba taraba kampa punta, ka'ena puma miyese. ⁹Pigoya, Koti atokae isitantika, wasanaba a-nkatara isitano, Isu piya uwaimintiye.

¹⁰Piya uwaimite namapinti waogini, abagi kina'mi pi kamana'ama nkagowaka abigauguna, ¹¹maya uwaimintiye: Ka'waina waya'wampaba kaite to wae maekibipa, marusa wae'wa ataena potama kumiyenaba pikiye. ¹²Piya puma, waya'ma marusa wawa agora atate, to wa maekibipa, awae ataena potakiye, piya uwaimintiye.

**Isu yakarantontoga a'mu puwaitantiye
(Matiyu 19:13-15; Aruku 18:15-17)**

¹³Pigoya, ka'isa kina'mi yakarantonto Isuti ibaburite: Ita ukaya penema napima, ibabute kanauguni, abagi kina'miba pi kinaka imo kasa untawe. ¹⁴Piya yuguna, Isu pi kamana abite kampa a'mu puntana, abagi kina'waka maya uwaimintiye: Tigeba itaigin, yakarantonto igeba naeti kanaiyo. Tigeba a-nkakunkitaiyo. Piya miye kina'mikaba Koti kabiratakenaenaba utawaitantine. ¹⁵Pigoya tigeba urimikenaba abiyo. Wasanama kampa yagaranto miyisa puma Koti aegarakibipa, Kotiba kana kinatapa kampa kabima mikiye, untiye. ¹⁶Piya untana, yakarantonto ibabuma aki puwaitama, ita ukaya puma: Aogima miyivo, uwaimintiye.

**Tabe kutantaga yagaramage Isuge kamana untase
(Matiyu 19:16-30; Aruku 18:18-30)**

¹⁷Pigoya, Isu asima wakena pogana, ka yagara karu'ena kanama agisabi ampa arakabima mima: Kaeba aogi tisa yagaragawa, naeba ayabaya pukubotisa e'wsaena maekuwema abigantyi. ¹⁸Abigaogana Isu maya omintiye: We, nanagabaya: Aogi yagaragawema unamene. Ka Koti abiwa aogi yagaraba mintiya, toba kampaye. ¹⁹Pigoya, nayataral'mu ago kamana mayama ago abintana: Wasanaba a-nkaeguyoma, kumiyenaba a-poma, kuntanaba a-poma, kampari kamanapa to wainapa a-sotaoma, to kina'ma ntanagaba a-kaukaba poma, kano kaba kamana wasiyo. Pipa ago abintane, omintiye. ²⁰Omogana: Tisa yagarama-o, naeba yagaranto mitatopa pi kamana abimagi, a'ya'ma yagaba pabiya putone, kana yagaramaba omintiye. ²¹Piyama omogana Isuba: Nabugampe ntagaragawema napintana, mayama omintiye: Ka'enaba kampa

aogima napiyene. Kaeba wama kotakapa umaema to kinati imima yaba maema, kusi kinapa imo. Piya pikibempepa mantabinti uwomantanaga waikiye. Pabi ugamosa pugaite ampa naegarao, omintiye.²² Piya omogana abigate, uwoma kutankaka napima, antara puma amo pute wantiye.

²³Pigoya, Isu abagi kina'wa igate maya uwaimintiye: Ayamabaya tabe kutantaga kinapa Koti kumati ikiye, a, untiye. ²⁴Piya uwaimogini, pi kamanaka abagi kina'miba abite pami puguna, Isu to maya uwaimintiye: We, ma ntakarak'i'nuntepa abiyo. Wasanama Koti kabiratakena kumati ikenaba esegiyenawe. ²⁵Pigoya, kamoro yagamaba na'ama nkagepinti uma pasikenaba pipa esegiyenawe. Piya, tabe kutantaga kinapa Koti kabiratakena kumati ikenaba pipa to awameta, tabe kuntaenawe, untiye. ²⁶Piya uwaimogini, pi kamanaka abagi kina'miba tabera pami pumagini, mare-u me-u puma: Pigoya kebaya ao'maeyakana ikiyema napintawe. ²⁷Piyama napiyuguna, Isu igate maya uwaimintiye: Pika wasanama kunta abekana kampa pikenaenawe. Pigoya Kotipa kampa kuntaba abegin a'ya'waemaena pikenaenaba agantiye, uwaimintiye.

²⁸Piya uwaimogana, Pita Isuka: Abo. Taeba a'ya'waemaenaba atate ago kaegaraune, omikena pogana, ²⁹Isu a'ya'ma abagi kinaka maya uwaimintiye: Owe tagane. Tigeba abiyo. Wasanama nae aogi kamana napima naeka, mawa, yogawa, anonanto aganto a'nanto ano aba yagarawa, atate naegarakibipa, ³⁰ibasa yagaba aogima mima, uwoma to namape yogabe maeyakini, uwoma to anonantoge agantoge a'nantoge anoge yagarawake aege ampiyigini, to kina'miba aepa ata potaigina, agogo yagaba aeba e'wasa yagara asu mikiye. ³¹Pigoya, pi ntaga ka'isa kiya kinapa kayokaya kina miyigini, kayokaya kinapa kiya kina mikibewe, untiye.

Isu ae'wa purikena kamana to ka uwaimintiye
(Matiyu 20:17-19; Aruku 18:31-34)

³²Pigoya, Isuge aokinake Yerusaremi kumati ikena ki'i imagina, Isuba paitama waogini, abagi kina'miba aka'l wama pami puguni, igege waume kina'miba iyekuru puntawe. Aibuguna, Isu nagisarisa tara tumpaema abagi kina'waka: Ka auka'i kanaiyo, yogini, kanauguna aeti ka'isaena aborakibi puma kamanapa ³³maya uwaimintiye: Tigeba abiyo. Yerusaremi kumati iyekini, Wasanama Ntagara naepa naraku'ma, mono kiya kinake mono tisa kinake imigini, kamana unatama: Aeguyiyo ukibewe. Piya umagini, naepa namu'isa kina imigini, ³⁴karana natamagini, kaisa punatama, iga'na kasu maema naebaru'magini naeguyigi pu'wakuwe. Aibumagi togana kakaga yagaba asima mikuwe, uwaimintiye.

Yemisige Yonige tabe kina mikenaga isibugantkiye
(Matiyu 20:20-28)

³⁵Aiyogini, Yemisige Yonige isigeba Sepeti ntagara taraginisi, Isuti kanamaginisi ampa mayama abigantase: Tisa yagarama-o,

tae kabiratakenaenaga kabigakena puse, yusuguna: ³⁶Ayama kabirisitakenaenaga tisibiyema, isibigaoginisi, ³⁷maya omintase: Kaeba togana aogi kumakati mara'mima kabima mikenaenara mikibempepa, tasigeba kaege mima, ka'waina kayatakantisa auka'i miyekana, ka'waina kayak'e'masisa auka'i mima, kiya kina misanaga tasibiye, untase.

³⁸Aiyusuguna, Isu auki naki pukenaenaga meto kamana maya uwaisimintiye: Tisigeba nabigakenaenaga kampa aogimaba napiyese. Nae nantara'enabi tisigeba kanara pasikibeso. Nae pai'natakibintanaba tisigepa paitisitasiyoma, isibigantiye. ³⁹Piyama isibigaoginisi: Owe, piya purasitakibepa kanarane, omintase.

Piya omusuguna, Isu maya uwaisimintiye: Pigoya, nae nantara'enabi pasikibese. Nae pai'natakibintanaba tisigepa paitisitakiye. ⁴⁰Pigoya, nae naya tararari mikena kinakaba kampa nae napiyokana, Koti ae abintana wasanaba ibabuma kana naya tararariba itakiye, uwaisimintiye.

⁴¹Uwaisimogini, to pi nayatara'mu abagi kina'miba pi kamana abite, Yemiske Yonikegaba ka isibirauguna, ⁴²Isu kega'e uma, a'ya'ma aki puwaitama maya uwaimintiye: Tigeba ago abintawe. Wasanama uwa kinaka kiya mima pitasa kinata: Kabiyo yeginaba, aeba esegima kabiye. Kiya yagarama: Piya piyo yintanaba pewe. ⁴³Pigoya, tigeba kana kiyaenaba kampa piyaba pumagiri, ka yagarama kiya mikena pipa, aokina'mi kayokaya'enaba pikiye. ⁴⁴Pigoya tigeri ntapima: Nae kiya yagara mikuwema napikibepa, a'ya'ma to kina'mi kayokaya'enaba po. ⁴⁵Piya, Wasanama Ntagara naeba tige nae kayokaya'ena punataiyomaba kampa tumintone. Naeba tige kayokaya pukenaga tumpa pu'ma, uwoma kina ika puma a'watitakena tumintone, uwaimintiye.

**Isu to ka aorika yagara aogi potantiye
(Matiyu 20:29-34; Aruku 18:35-43)**

⁴⁶Pigoya, igeba Yeriko kumati asu migategini, Isuge abagi kina'wake to uwoma kinape pitasa ikena puguna, ka aorika yagara, agewapa Patimesi, Timeyosi ntagara keta mara'mintometisa: Ma na namiyo, untiye. ⁴⁷Piya uma mintogini igeba: Isu Nasareti kumatisa yagara iye, yuguna abite, aeba Isuka kega'e uma maya untiye: Isugaba, Tebiti ntagaragawa, naeka napima kantara punataao, untiye. ⁴⁸Piya yogini uwoma kina'mi: Paka puma miyo, omuguna to taberasa kega'e uma: Tebiti ntagaragawa, naeka napima kantara punataao, untiye. ⁴⁹Piya yogana, Isu pabita mima: Mati kanao omiyo, untiye. Yogini, igeba kana aorika yagaraga: Ka'mu puma asiyo. Ago kaeka kega'e iyema, omintawе. ⁵⁰Omuguna, kabiwa ka'urintometisa akubugaite, asima Isu asu aepantiye. ⁵¹Aibogana: Kaepa nana pugatasanaga kabiyema, Isu abigaogana, kana aorika yagaramaba maya omintiye: Tisa yagaragawa, nao agasanaga nabugaye, untiye. ⁵²Piya yogana Isuba: Naeka aogima napiyekana, ago kata wagina uwa wao, Isu omintiye. Omogana, ago aogamagina pabi ki'i Isu aegarantiye.

Kiya yagara pemisa puma Isu Yerusaremi kumati intiye
(Matiyu 21:1-11; Aruku 19:28-40; Yoni 12:12-19)

11 ¹Pigoya, Yerusaremi agora ikena puntini, Oribesi amu amentanti Petipaesi kumape Petani kumape waintogana, Isu abagi kina tara paitama isigaruba'ma, ²maya uwaisimintiye: Mo kumati tumima, tonki aikeri kampa wasanamiba nasinta ubu'atama mintigirisi, tumikibemepa pabigo aora tumpa agamagirisi, akariyoba'urite iyiso. ³Piya pisigini, wasanami: Nanaga pese yigirisiba, maya uwaimiso: Tabe yagarama yegira maeyomekana, pabigo arontaganto me timikiye uwaimiso, intiye. ⁴Piya yoginisi tumima tumpa agausumepa, kabe agora keta yara tonki aikeriba ubu'atama mintugunisi, wama uma akariyobantase. ⁵Piya pusugana, kana pita mintume kinamiba: Nanaga yaga awaroba akariyobase, untawe. ⁶Piya yugunisi, pabi uwaisimomesa puma uwaimusuguni: Kanarana, ababute waiso untawe. ⁷Piya yugunisi, isigeba kana tonki aikeriba ababute Isuti imaginisi, isitasaenarasa kana yaga akabata amapa agutausuguna, pi abobora Isu mara'mintantiye. ⁸Piya pogini, uwoma kina'miba itasaena akubuma ke'i aguyuguni, to ka'isa kina'miba yogarisa ya a'ye aegayuma ke'i aguyuguna, pi'nna nkabobori wantiye. ⁹Waogini, aori aka'i ogasi ankagasi puta wantini, taberesa maya untawe:

We, Wa'legawama nkawamuta taeti kanaika ta'mu potano.

¹⁰Tayabama Tebiti kabima mintantisa puma kabikena piya, Kotika ta'mu potano. We, Inatisa Yagaraga ta'mu potano, untawe.

¹¹Piya yuguna, Isu Yerusaremi kumati ima, tabe mono namapinti asu pai'ma, pipintisaena a'ya'waemaena asu agaogana, ase ikena pogana, irosa'ma Petani kumati nagisarisa tara tumpaema kinake tumintiye.

Yamanka kampa aeyome ntaga kamanane
(Matiyu 21:18-19)

¹²Tunkwaimarategina, Petani kumatasa ke'i iyogana, aga'ena abuntiye. ¹³Aibogana mogaoepa a'ye uwaena wainta ya, agewapa piki ya agate tumima tumpa aka aguyosagaomepa, kampa yoga yagawa aboraogana, apa kampa aentiye. Kampa aentogana a'yenkamana abi agate, ¹⁴pi ntaga maya omintiye: Toba apa a-nkaeyagini, wasanamiba to kampa asig'ilma nakibewe, omogini, abagi kina'miba pi kamanapa abintawe.

Ikantana maeyume kina mono nampisa igarubantiye
(Matiyu 21:12-17; Aruku 19:45-48; Yoni 2:13-22)

¹⁵Pigoya igeba Yerusaremi kumati asu mima, Isuba tabe mono namapinti iyumepa, pita'l ikantana puma mintuguna igarubantana, mone antota ankami ankami pume kina'mi ntabaebbe kabara ataaume

kina'mi ntabaebé apasana'ma asunukaentana,¹⁶ itasaena pi mpono kuma akapipa maete wakenaga akumpa'ma mintantiye.¹⁷ Piya pumagina aeba maya esegima uwaimintiye: Mono isa'amaba maya iye: Mono namantepa a'ya'ma kina'mi nunamu ukena namantana peno, untiye. We, tigeba piya pegana kuntana pe kina'mi ntamantana piye, uma igarubantiye.

¹⁸ Uwaimogini, tabe mono kiye kina'mibe mono tisa kina'mibe kana pomentanaga abite, Isu aeguyigina purikibi kamana untawe. Piya, a'ya'ma kina'miba Isu kamana abite pam'i puma i'mu puguni, kana mono kiye kina'miba pika napima, Isuka iyekuru puntawé.¹⁹ Aibuguna ase ikena pogini, Isuge abagi kina'wake pi kumatasaba atate wantawé.

Taga nunamu ikibi'naba pabiyena maekiye
(*Matiyu 21:20-22*)

²⁰ Wama waimarate, marogini abayara ke'i kanantini, kana piki ya agaumepa aubu yaga asawantiye. ²¹ Asa waogana, Pita wama uma agate ai kagi yome kamanaka napima, Isuka maya omintiye: Tisa yagarama-o, agao. Kaeba kamana kana piki ya omitampe ntaba ago asa waye, untiye. ²² Piya yogana Isu maya uwaimintiye: Pika napiyiyo. Tigeba Kotiti tigu atantiri, ²³ kampa tonaronaga napinta, ikibe kamanaka piya pikiyema napikibepa, piya pikiyeye. Piya, maro nkamu'amaka: Tigaba'ma wanipinti tumo yesinta, pabi yesa pesine. ²⁴ Pigoya pika urimuwe. Tigeba nunamu uma abigantiripa, pikaba ago abima pikiyema napiyiyo. Piyama napima ikibepa, pintanaba ago tigeka pikiyeye.

²⁵ Pigoya, tigeba asima nunamu untiripa, to kinaka timo'ena pikenaenaba kasiyo. Piyama kaikibepa, mantarisa tibarimpaba aibo'enaripa maerigaikiye. ²⁶ Piya, tigeba wasanami nkaibo'enawaipa kampa mae igasiginaba, mantarisa tibarimpaba aibo'enaripa pabiyama kaga kampa maerigaikiye, piya untiye.

Kebaya esegiyenaba kamiye, mono kina'mi abigantawé
(*Matiyu 21:23-27; Aruku 20:1-8*)

²⁷ Pigoya, igeba to ima Yerusaremi kumati asu mima, Isu tabe mono namapinti nasogini, mono kiya kinamige tisa kina'mige kabiyume kina'mige aeti ima, ²⁸ mayama abigantawé: Nanaga kaeba mantanaba pene. Ke po yemintana pene, untawe.

²⁹ Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Pigoya naeba ka'enaga tibigakiri, ukubontanaga aogima unamikibepa, ke po yemintana pene ye kamanapa urimukuwe. ³⁰ Piya, tigeba unamiyo. Yonikaba wani paititanemaba ke omintiye. Mantarisaenabera wasanamintanawema, ibigantiye.

³¹ Piyama ibigaogini, igeba mayama napintawé: Nanawe ukenema, mare ibiga me ibiga pumagini, Koti po omintiye yekanaba, aeba: Nanagabaya ae kamanapa kampa abewe ikiye. ³² Piya wasanami po omintawé yekanaba...

Pigoya a'ya'ma kina'miba Yonikaba: Koti kamana unta yagarabayawe yepa, a'ya'ma kinaka mono kina'mi iyekuru puntawe.³³ Iyekuru puma: Taeba kampa abintune, omintawe. Isupa piyama omuguna, aeba maya untiye: Pigoya naeba: Ke po yemintana pene ye kamanapa kampa urimukuwe, Isu uwaimintiye.

Yogara kabima mikena meto kamanane
(*Matiyu 21:33-46; Aruku 20:9-19*)

12 ¹Pigoya, Isu meto kamana maya uwaimintiye: Pigoya ka yagara waini yamanka maekena yuga puma'ma, kagisa aenkima kima'ma, yamanka aerakena koma ma'ma, kabima mikena namapa kima'ma, kabinataiyema to kina kana yugaba imogini kabima mintuguna, aeba to mari wagaintiye. ²Wagasometisa yamankapa agutayagana, ka yuga kina'waka: Wama yogara kabima miye kina'mitisa yamankatasa maekibe nkapene'ena umaema mentamoma, agarubaogana wantiye. ³Wa-mepa, pi ntugara kabima mintume kina'miba kana yuga yagarawapa araku'ma aeguma aegumugasima, kampa ape'enaba aminta, auka agarubauguna wa'eri wantiye. ⁴Waogana to ka yuga kina'wa agarubaogana waomepa, to pi ntagara araku'ma a'no aiye pumutama, ataena potantawe. ⁵Piya puguna kana yogama nkabawampaba to yuga yagarawa agarubaogana waogini, araku'ma aegutauguna purintiye. Aibuguna, to igarubaogini waumepa, iyeguyuguni ka'isa purintawe. ⁶Aibuguna agagate ka yagara mintomepa, ae'wa ntagara abugaome ntagara mintogana: Yagarane agarubakana wakiniba, ae awamu wasikibewema, napintiye. Piyama napima, agarubaogana waomepa, ⁷kana yogara kabima miyume kina'miba mare-u me-u puma maya untawe: Ma ntagaraba kana yogama abawampa ntagarawa kanaigi aeguyeno. Aegukubompepa kana yogaba tae'enaena puwakiye, untawe. ⁸Piya utegini, kana yagarawapa araku'ma aegutama, wasirite yoga awamo kabubinti me maebugaintawe, Isu piya untiye.

⁹Piya uwaimintana, to maya untiye: Pigoya kana yugama nkabawampa kanama ampikipa aya pikiye, a. Tige ago abintawe. Kana yagara kanakibipa pi kinapa ampa iyegugasima, to kinaka: Kana yogarapa kabiyiyo, uwaimikiye, untiye.

¹⁰Piya, naeka mono isapisa kamana maya waintipa kampa aisewo. Pipa ago abintawe:

Nama kikena kina'miba ka ya ago kainta ntawama iba wa'ega ya asima waintiye, iye.

¹¹ Pintanaba Wa'legawamaba ago pega, taeba agantompeka, ta'mu pune, untiye,
Isu piya uwaimintiye.

¹² Uwaimogini, kana Yuta kiye kina'miba: Taeka ma amiyo kasaba iyema, napima arakurikena pumepa, pi a'ya'ma kinaka iyema'ma, Isu uwa atate wantawe.

Takisi imikena kamana Isupa abigantawe
(Matiyu 22:15-22; Aruku 20:20-26)

¹³Pigoya, ka'isa Parasi kinake ka'isa Eroti nkaokinake: Isuti wamagiri uma tonarona kamana abigaiyo, untawe. Ata kasa urimikibayawema uwaimite igarubauguni, ¹⁴aeti kanamagini mayama abigantawe: Tisa yagaragawa, taeba ago kagaune. Kaeba taga ntagara mintane. Piya, ima tumima minta kinakaba kampa karu punta, esegiyenawaika kampa kaekuruba puma, Koti mpono'ama kipa kanara uramima kayakene. Pigoya, mono kina'mite taeba Aroma wa'lega yagara Sisa takisi mone aya pusune. Tae ago kamanapa ayabaya iya uramoma, omintawe.

¹⁵Piyama omuguna, Isu meto kamana'wai abite maya uwaimintiye: Nanagabaya ataaena punatakena pewe, untana: Pigoya, yabapa maete kanama nayakiyo, untiye. ¹⁶Piya yogini, igeba maete kanama amuguna: Amankape awa'enabe mapa kewema, ibigaogini igeba: Sisantawe, untawe. ¹⁷Piya yuguna, Isu maya uwaimintiye: Pigo yewa, Sisantanaba Sisa amiyo. Piya, Kotintanaba Koti amiyo, yogini aekaba pami puntawe.

Pu'wakibetisa asikena kamana Isupa abigantawe
(Matiyu 22:23-33; Aruku 20:27-40)

¹⁸Pigoya, ka'isa Sarusi kina'mi Isuti kanantawe. Pi kinapa wasana pu'watisaba kampa asikibewema napiyume kina'miba, ¹⁹igeba Isuti kanama maya uma abigantawe: Tisa yagara-o, Moses kana kamana ago taeka mayama kaema uramintiye: Wasanama anarimpa yagaraena kampa pekana kana yagara pu'wakibipa, to a'nantowampa kana abeya waepa maema aege mimaginisi, agantowampaka yagaraenaba pikibese uramintiye, untawe. Piya untini amiyo kamana mayama abigantawe: ²⁰Pigoya, tonaentisa tara umaema aga'nantonto mintumepa igantowaimpa wayapa maentiye. Maema'ma kampa yagaraena punta pu'wantkiye. ²¹Aibogana, to ae aka'isama kana waepa maeyomepa, aege kampa yagaraena punta pu'wantkiye. Piya pogana to pi'na nkaka'isama maeyomepa, aege uwa pu'waogini, ²²to pi'na aka'isami pabiya puma maema pu'wantawe. Pigoya tonaentisa tara umaema aga'nantonto kana wae maema'ma, a'yalma kampa yagaraena punta pu'waewauguna, kana waepa ika'i purintiye. ²³Pigoya, tonaentisa tara umaema kina'mi nkwaena, asikibi ntagaba ke kana waepa maekiyema abigantawe.

²⁴Piyama abigauguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba kampa abintawe. Ayamabaya kampa napiyewe, a. Tigeba mono kamanape Koti nkesegiyenagabe kampa napima agantawe. ²⁵Piya, pu'wantatisa asiwaitakini, wa wayapa to kake kampa maekibewe. Igeba enisore miyesa puma asu mikibewe, untiye.

²⁶Piya, pu'wantapisa asikena kamanapa urimukuwe. Tigeba Moses kaemaranti nkisapipa yabi yaku takena kamanapa ago abintawe. Piya,

yabi yaku taogana uma agakena waogana, pita Koti Moses maya omintiye: Naeba Abara'amu, Aisaki, Yekobu, ige Koti mintuwe, untiye. ²⁷Pipa untika, aeba pu'wanta kina'nane. Aeba iyoganta kina'mi Koti mintiye. Piya, tigeba kampari'ma napiyewe, Isu piya uwaimintiye.

Ago kamana'ama nkagowa uwaimintiye
(Matiyu 22:34-40)

²⁸Piya uwaimogana, ka mono tisa yagara ampima, Sarusi kina pi yume kamana abite: Aogi kamana iyema napite, Isuti kanama mayama abigantiye: Nana taga ago kamana'ama asugasimaba waiyema, abigantiye. ²⁹Piyama abigaogana Isu maya omintiye: Pi kana asugainta kamanapa mayama waintiye: Isureyo kinapa abiyo. Tae Tabe Yagara Koti abiwa tabe miyegina, ³⁰pigoya a'ya'ma kagu kaumakape, napiyenagape, esegiyenagape, Wa'ega Kotigapa a'ya'ma amegana waiyeno. ³¹Pigoya ma kamana'ama nkaka'isaba ka maya kamana waintiye: Kaegaka napima kabiyempesa puma, kaokinakaba kabiyeno. Pigoya, ma tara kamana yo kamana'amaba to ka'isa ago kamana'amapaasu igaintiye, omintiye.

³²Piya omogana, kana mono tisa yagaramaba maya omintiye: Tisa yagara-o, kanara sene. Yempe kamanapa taga kamanane. Pi yempepa Tabe Yagara abiwa Kotiba miyegina, to kotiba kampa mintawe. ³³Pigoya, pintanaba wasanama a'ya'ma agutasabe napiyenawatasabe esegiyenawatasabe Kotika abugagina, aewaka napiyisa puma agarasa kinakaba napiyipa, pipa tagane. Pigoya wasanama monoka yaga ababute wama, uma aeguma ina yakuta Kotiti kaema, tona a'muntana amipa pipa tagane. Pigoya pi tara yempe kamana abima wasanama aegaraipa, Kotiba aekaba abugaye, kana yagarama untiye.

³⁴Piya yogana, Isu yome kamana abite, nauka kamana yenema napima, maya omintiye: Pigoya, kaeba agaro Koti aogima aegarakibene, omogini, wasanami abite, iyekuru puma to kamanapa kampa abigantawe.

Karaisiert aya yagarabayawema, ibigantiye
(Matiyu 22:41-46; Aruku 20:41-44)

³⁵Pigoya, Isu tabe mono namapi kamana uwaimima mayama ibigantiye: Mono tisa kina'mi Koti utaratanta yagaramaba Tebiti ntakaraki'nu mikiye, yepa ayabayawe, untiye. ³⁶Piya, Tebitika Aogi Awamusa'ama nkawamuta maya untiye:

Kotiba Tabe Yagaraneka: Kaeba nayatakanti ampintaga kama kinakapa kagisabi ibabuma aki penoma, untiye, Isu piya untiye.

³⁷Piya untana: Tebiti utaratanta yagaraga: Tabe Yagaranene yemipa, pigoya yakaragi'nunkapa mikena piya ayamabayawema, Isu ibigantiye. Piya, mintume uwoma kina'miba abite Isuka i'mu puntawe.

Ka'isa tisa kina'mi pesapa a-piyo, uwaimintiye
(Matiyu 23:1-36; Aruku 11:37-54; 20:45-47)

³⁸⁻³⁹Pigoya, Isu uwaimintana maya untiye: Ka'isa mono tisa kina'mi e'ero kai igisari paibotate, wama maketi kumata nasegini, wasanamiba: Aogi yagarawe, uwaitasanaga ibugagini, mono namapi paitama marusa aogi yabaera misanagega ibugagini, taena pepa tabe yagara mima, piya po piya po usanaga ibugaye. Piya pesapa a-piyo, untiye. ⁴⁰Piya, pi kina'miba abeyawae'mantana paibumagini, uwomantanawa uwa maerintini, e'ero nunamu uwa ago'ena kasa yewe. Piya pekana igepa toganaba Kotiba tabera kamparaga puwaitakiye, untiye.

Abeya wae'ma yabankapa Kotiti atantiye
(Aruku 21:1-4)

⁴¹Pigoya, Isu tabe mono namapinti Kotiti yaba atakena kankabema nkagora mara'miyogini, wasanami yaba pipi atauguna agantiye. Piya pogini, uwoma yaba wainta kina'miba tabe yaba maema kankabebi menta puguna, ⁴²ka wae awaewampa pu'wanta wae'ma ampa tara uwaena yabankanto tara, piya wanisenikana, mempaebotantiye. ⁴³Piya pogana Isu abagi kina'waka kega'e yogini, ampa aki puguna maya uwaimintiye: Tagaka urimuwe. Ma kotanka kampa wainta abeya wae'ma atami ntabankama a'ya'ma kina'mi mono namapisa kankabebi ata ntabankamapa, ae asu igasima ataye. ⁴⁴Pigoya, igeba tabe yabankai waintipisa ka'isa maema atawé. Aeba kampa kotankapa waintegina, pabi waintinkawa a'ya'waemaenawapa maema kasagina, naninta ika puma nakenaba kampa uwa ataye, untiye.

Tabe mono nama akasabakena kamanane
(Matiyu 24:1-2; Aruku 21:5-6)

13 ¹Pigoya, Isu tabe mono namapisa iro'ma waogana, ka abagi yagarama maya omintiye: Tisa yagarama-o, agao. Nauka tabe yabatasa ma aogi mono nama kintawe, agao, yogana, ²Isu maya omintiye: Pigoya ma agampe tabe namapa kama kina irosa'ma akasagasuba kasaigina, ka yabankamaba to ka yabankama nkabobora ware'naigina nama tubo aborama waikiye, untiye.

Ataena uwomantana aborakiye, Isu untiye
(Matiyu 24:3-14; Aruku 21:7-19)

³Piya utegina, Isuba wama Oribesi amuta asu mara'mima, pi amutisa kana tabe mono nama mo agaogana, Pitage Yemisige Yonige Enturuge pabi ibinto aeti imagini, ⁴maya untawé: Kae uramempentanaba ayantaga aborakiye. Nanabaya kanaka agakana, a'ya'ma uramempentanaba agarontaga aborakiyema uramo, untawé.

⁵Piya yuguna, Isu maya kamana agobima uwaimintiye: Tigeba napiyiyo. A'yugu wasanami kampari kamana'wai abisiwe. ⁶Piya, uwoma kina irosa'ma nae nage umagini: Naeba Karaisiti nawe, uma, uwoma kina'mi nkigu'ama paibumagini kamparaga puwaitakibewe.

⁷Pigoya, ma'ena pewe kamana abintiriye, esiba kamana abitegiri, tiyekuruba a-puma: Kana a'ya piyeba, a-siyo. Pi mpa'ena maru pikibepa asa agogo yaga aborakiye. ⁸Piya, maga maga kina'miba kamaena pigini, to ka'isa kina'miba to ka marisa kina uma iyeguyigini kamaena purite wagana pikibewe. Piya, to mari to mari imima tabera pekini, ka'isa kinapa naninta i'mikibewe. Pigoya, waya'ma yagaraena pikena peginia maru agobima aukemisa puma, kana ataenaba maru pikiye.

⁹Pigoya, tigeba aogima napiyiyo. Wasanami kanama ampa tiraku'ma kotiyena puritama, mono namapi kasotasa tiyegukibewe. Pigo tigeba naegarako, kanisore kinatige tabe kinatige tibabute waigiripa, tigeba pi kinapa aogi kamana'nepa uwaimiyo. ¹⁰Pigoya, a'ya'ma kinapa aogi kamana'ne maru uwaimigasigina, toganaba agogo yagaba aborano.

¹¹Piya, tiraku'urite kotira wakena pigiripa, kana uwaimikubo kamanakaba: Ayabaya uwaimukunema, a-ntapiyiyo. Pi ntaga kamanatipa ikena kampa napikibewe. Aogi Awamus'aama urimikibi kamana uwaimiyo. ¹²Pigoya, pi ntaga wasanami i'nanto iraku'ma to kina imigini iyeguyigini, piya pemisa puma, ibawaiimpiba yagarawaipa ata puwaitauguni, to yagarawaimpa anoke abakepa ataena puma: Iyeguyiyo yigini, iyegukibewe. ¹³Pi nttagaba nae nageraka wasanamiba kama puritakibewe. Piya pigiri, a'ya'ma yaga naeka napima kampa natakibepa, toganaba aogima mikibewe, untiye.

Agasiya ataena aborakiye, uwaimintiye (Matiyu 24:15-28; Aruku 21:20-24)

¹⁴Pigoya, ma esapi aisuma agakibe kina'miba aogima abiyo. Piya, pi agogo yagaba monota tabera kamparagaenaba a'yugu mikibi nkauka'i ataigiri tini'ena pikibewe. Piya, pi nttagaba Yutiya mari mikibe kinapa, tiyegaka wama amu mari iyiyo. ¹⁵Wasanami abe'i mikibe kina'miba a'yugu namapinti ima ka'isaenaba asu maete wasanagawe. ¹⁶Pigo wasanami yogari mintakibetisaba a'yugu to wama namapintisaena ampaete wasanagawe. ¹⁷Pi kanabipa iga'entaga waepe, inamuganto nono amikibe nkwaepa kamparagama mikibewe. ¹⁸Pi nttagaba esiba yaga waisanaga Kotiti nunamu yiyo. ¹⁹Pigoya, maru Koti pogana, aboranti ntaga toma toma ataena waita waita ima, ibantoba waintikana, togana pi nttagaba tabera asu igasima tabe kuntuyenaba waiyekana, to asaba ataenaba kampa waikiye. ²⁰Pigoya, Wa'legawamaba: Naegarao uwaimi kinaka napintikana, pi ataenaba e'ero ntaga kampa waikiye. Pi ataena e'ero ntaga waiyisinta, a'ya'ma kina kampa uwa minta pu'waewasine.

²¹ Pigoya wasanami: Agaiyo, Koti utaratanta yagara, Karaisiti yagara mata'i mintiye urimikibepa, a-nkabiyo. Agaiyo, marompa mintiye urimikibepa, a-nkabiyo. ²² Piya, ka'isa kina'mi aborama tonarona esegiyenawai puriyakintini, ka'isa kina'mi: Karaisiti yagara nawe, yigini, ka'isa kina'mi: Poropete yagara nawe, yigiripa, ige kamanapa a-nkabiyo. Igeba meto'ena puma, Koti: Naegarao uwaimi kina'mi ntapiyenawaipa maema ataena pikena pigiripa, ²³ pi kamanapa a-nkabiyo. A'ya'ma togana aborakibintanaga urimuwe, uwaimintiye.

Wasanama Ntagaranaga to aborakuwe, untiye

(Matiyu 24:29-31; Aruku 21:25-28)

²⁴ Uwaimintana to maya untiye: Pigoya, pi ata yaga aborakana, toganaba papa tunusekana, opa kampa e'wasa pekana, ²⁵ noriba tutubu pekana, mantaba kuru pekana esegiyenawapa iyoba'ma kareko pikiye. ²⁶ Piyaena marupa aborawaka, togana Wasanama Ntagara naeba tumukubopa, tabe esegiyenentaga mimigara tumekini nagakibewe. ²⁷ Pi ntagaba enisore kina igarubakini, a'ya'ma mari wama, a'ya'ma matuka matukarisa kina Koti: Naegaraiyo, uwaimemi kinapa ibabuma, naeti me akibikibewe, untiye.

Piki ya kamana uwaimintiye

(Matiyu 24:32-35; Aruku 21:29-33)

²⁸ Piya untana, to maya untiye: Pigoya, pika ya agama aogima napiyiyo. Kana yawama nka'no mparagina: Pipa yoga yaga aborayema, napiyesa puma, ²⁹ urimontana aborakibipa, agogo yaga agaraborakiyema, napiyiyo. ³⁰ Pigoya tagaka urimuwe. Ka'isa kina'mi kampa purikibepa, a'ya'ma urimontanaba aborakiye. ³¹ Mantabe mabe a'ya wakana, kamana'nepa uwa waiyaba waima kampa kakakiye, untiye.

Isu to aborakibi ntagagaba kampa abune

(Matiyu 24:36-44; Aruku 17:26-30, 34-36)

³² Piya untana to maya untiye: Pigoya, ayantagabaya urimontanaba aborakiye. Wasanamiba kampa abintawe Mantarisa enisore kina'miba kampa abintawe. Koti Ntagara naeba kampa abintokana, nabanempa abiwa abintikana, yekana aborakiye.

³³ Ayantagabaya aborakiyema kampa abepa, nae tumukubopa napima aogima miyiyo. ³⁴ Pika meto kamana ukuwa, abiyo. Piya, wasanama namanka atate to wa'eri wantana, yoga kina'waka: Piya po, piya po, omima: Na kiye kabiyo, omite wagasaginiba: Ayantagabaya kanakiyema, napi napi pesa puma, ³⁵ tige napiyiyo. Ayantagabaya namankama nkaba kanakiye: Atamaino, asenabintiwo, kokore aga yekanawo, abayawo, kanakibayawema, tigeba kampa abintawe. ³⁶ Agaro kanama a'yugu

waitamintigina, ampa tigakiye. ³⁷Pigoya urimontanaba a'ya'ma kina uwaimuwa, pika napi napi piyo, uwaimintiye.

Isu aegukena kamana napintawe
(Matiyu 26:1-5; Aruku 22:1-2; Yoni 11:45-53)

14 ¹Piyama magaba Yuta kina'mi Pasoba naninta nakeda yagabe yisiti kampa wainta pareti nakeda yagabe aborakena pogini: Isupa aya pumabaya kakama araku'ma aegukunema, tabe mono kiya kina'mige mono tisa kina'mige napintawe. ²Napintini: A'yugu naninta nakibe ntaga arakurekini wasanami ata ma'ena pusangawae, untawe.

Waya'ma Isu nka'noti masawae ti'ma pai'atantiye
(Matiyu 26:6-13; Yoni 12:1-8)

³Pigoya, Isu Petani kumata wama, Saimoni autanta'ena ago ata wanti ntagara ntamapinti umima, naninta naogana, ka wae'ma marasa punta kabo kankabe aogi agunta masawae maete kanantiye. Kana masawaenkama nkagewapa native, tabe yabatasa ika pumaranta, maete kanamagina, kana kankabe ampa a'wa puma, Isu nka'noti ti'ma pai'atantiye. ⁴Piya pogini, ka'isa kina'miba agate ka abi'ma: Nanagabaya kana masawae kasayema, mare-u me-u puntawe. ⁵Piya, kana masawae to kina imemisinta, 300 torapa maema, kusi kina imemisinema, ka abirantawe. ⁶Piyama abirauguna Isu maya untiye: Uwa ataiyo. Nanagabaya kaba abirawe. Naukaena punataye. ⁷Pigoya, kusi kina'mi asi nasi tigege miyekini, a'ya'ma yaga napima iyo'maekena pewe. Pigoya tigege naeba asi nasiba kampa mikuwe. ⁸Kana wae'ma aewa napima, masawae nauti yora punatama kainatakibika napima, ibantoba maema aogi piye. ⁹Pigoya naeba tagaka urimuwe. A'ya'ma mari nae aogi kamana uwaimikibepa, ma punatamintanaga aeka mare-u me-u pukibewe, untiye.

Yutasi Isupa kiya kina imikena puntiye
(Matiyu 26:14-16; Aruku 22:3-6)

¹⁰Pigoya, nagisarisa tara tumpaema abagi kina mintumepa, ka abagi yagara, Yutasi Isikeriyoti, aeba tabe mono kiye kinati wama: Isupa araku'ma timukuwoma, uma ibigantiye. ¹¹Piyama ibigaogini, ae kamanaka i'mu pumagini: Piya yempeka yabapa kamukune yuguna, Yutasiba: Aenkauka'libaya Isuba waka arakurukuwema, napintiye.

Isuge abagi kinake Pasoba naninta nantawe
(Matiyu 26:17-25; Aruku 22:7-14, 21-23; Yoni 13:21-30)

¹²Pigoya, yisiti kampa wainta pareti naume ntaga aboraogini, pi marusa yaga Pasoba nanintaraka sipisipi awaro aegukena puguni,

abagi kina'mi Isuka mayama abigantawe: Pigoya taeba aenkauka'i wama, Pasoba nanintagapa maema kaeti aogi pukunema, abigantawe.
¹³ Abigauguna, Isu abagi kina tara isigaruba'ma maya uwaisimintiye: Tisigeba kuma'i waisigina, wani kankabe aesaga urinta yagarama tisigakirisiba, ae aega'urite waisigina, ¹⁴ namapi wakirisi, kana namankama nkaba nkuma omiso: Tisa yagaramaba maya iye: Naege nabagi kinake mima Pasoba naninta kae namapi nakuna, aemparuta ampima nasune iyema, omiso. ¹⁵ Omisigina, aeba tisibabute inati aogi pumaranta tabe maru asu tisiyakekirisi, pita'i Pasoba naninta taeka napima aogi piso, uwaisimintiye. ¹⁶ Uwaisimoginisi pi abagi kina'misi itate kuma'i wamaginisi pi abagi kina'misi itate kuma'i wamaginisi, pabi uwaisimomesa puma wama agateginisi, Pasoba naninta aogi puntase.

¹⁷ Aibusuguna, ase ikena pogini, Isuge nagisarisa tara tumpaema kinake wama, ¹⁸ uma teborira mima nantini, Isu maya untiye: Pigoya tagaka urimuwe. Tigepisa ka'waina minaga punatakiye. Ibanto naege naninta nami ntagarama piya pikiyi, untiye. ¹⁹ Piya yogini igeba intara pumagini: Naeka yeno yenoma, abigauguna, ²⁰ aeba maya uwaimintiye: Nagisarisa tara tumpaema kina tigepisa, naege ka tu'napisia paretirasa antipi mo aema nami ntagaramaka yuwe, untiye. ²¹ Piya, Wasanama Ntagara naeba mono kamanata unatanti ki'l wakuwe. We, Wasanama Ntagara naepa minaga punatakibi'naba ataenabi mikiye. Piya, pi ntagarapa wasanama kampa yakari potantesinta, kanara pesine, Isu untiye.

Auke korake imogini nantawe

(Matiyu 26:26-30; Aruku 22:15-20; 1 Korinti 11:23-25)

²² Pigoya, igeba naninta nantini, Isu paretiba maema, Koti a'mu potama, ako puma imintana: Mapa nae nauna maema naiyo, untana, ²³ waini kankabe maema a'mu potama, imogini pi a'ya'ma kina'mi nantawe. ²⁴ Piyama imitana, Isu maya uwaimintiye: Uwoma kina Kotiti atokaekenaga ma korantepa ago pagikiye. Pipa ara'ena potauwe. ²⁵ Tagaka urimuwe. Toma naompe wainiba kampa nakubopa, toganaba Koti kabiratakibita kasa'ena nakuwe, uwaimintiye.

²⁶ Piya uwaimintana ini ugaitegini, iro'ma Oribesi amuti intawe.

Pitaka: A'yo uwa natakibene, Isu omintiye

(Matiyu 26:31-35; Aruku 22:31-34; Yoni 13:36-38)

²⁷ Aibuntini, Isu maya uwaimintiye: Mono isa'amaba maya iye: Sipisipira kabima minti ntagara aeguyiginiba, kana sipisipiba iyegaka aibarara puwakibewe, iye. Piya yemisa puma, tigeba a'ya'ma natate tiyegaka'ya puwakibewe. ²⁸ Pigoya togana asinatakibipa, Karariya-i tigepa paitama wama aborakiri nagakibewe, untiye. ²⁹ Piya yogana:

A'ya'ma kina'mi iyegaka'ya puwakibepa, naeba kampa katate wakuwema, Pita omintiye. ³⁰Piyama omogana Isu maya omintiye: Tagaka ugamuwe. Iba aseka kakagara naeka: Kampa aganto ntagarawe, yeganaba: Tarara kokorewama aga ukiyema, omintiye. ³¹Piyama omogana Pita esegima maya untiye: Wasanami naeke tasiyegukibepa: Naeba ae ao'yagara kampa mintuweba kampa ukuwe, omogini, a'ya'ma kina'miba pabi Pita yomesa suntawe.

Isu Kesemeni Yugabi nunamu untiye

(Matiyu 26:36-46; Aruku 22:39-46)

³²Pigoya igeba ka au'i wama, kana mawama nkagewapa Kesemeni, wamagini Isu abagi kinaka: Mata mara'miyigi nunamu yeno, uwaimintiye. ³³Piya, Pitana Yemisina Yonina suma, ibiri ibabute wamagina, agasiyama aekuru puma akawagawa pumagina, ³⁴maya uwaimintiye: Naepa tabera naukima nanta waru waru nabiya, tigeba mata mima kabinataiyo, untiye. ³⁵Piya umagina, aeba ka au'i wama auki nakiyena uwa atakenaga umagina, mara antagawarisa uma aigare pa'ma mima, nunamu maya untiye: ³⁶We nabanempa-o, kaeba a'ya'waemaena pikena yagara mintana, nauki nakiyenaba naparo. Pigoya, nae napiyenagaba a-ntapima, kaeka napikibempentana wasima po, untiye.

³⁷Piya ute, kana pi kakaga kina'mi waitamintuguna, igitate Pitaka maya omintiye: Saimoni waitamintano. ³⁸Kampa agarosama kaoganta wairabankano. We, tiyogama mima, kabinatama nunamu yiyo. Piya puntiripa kampa aguntaena pikibewe. Pigoya tigu'amaba tiyampu pegina ti'amaba kampaye, uwaimintiye.

³⁹Piya uwaimitegina, to mare auka'i wama, pabi to yomesa nunamu untiye. ⁴⁰Ugaitegina to ampa igaomepa, waite asite pugagategini waitamintuguna, kanama ampa igaogini, ae omikena kamanakaba kampa napintawe.

⁴¹Aibuguna to wagate kanaomepa maya uwaimintiye: Tigeba to migarakena waiyewo. Pabigoya, nae yaga aboraya, ibanto Wasanama Ntagaranagana, ataena punatakini, agunta kina'mi narakurikena pewe. ⁴²Pigoya, asiyigi wano. Minaga punatakena yagaraba mompa iya, agaiyo, untiye.

Isu arakurintawe

(Matiyu 26:47-56; Aruku 22:47-53; Yoni 18:3-12)

⁴³Pigoya Yutasi, nagisarisa ka tumpaema abagi kina nasumepisa me nkigaite waogana, Isu kamana ugaka pogana, Yutasi uwoma kina uma ibabute kanantiye. Piyama tabe mono kiye kina'mige tisa kina'mige kabiyume kina'mige pi uwoma kina igarubauguni, igeba irebube ma'ena kasupe maeyuguna, ⁴⁴minaga potakena pome ntagarama ibabute

kanantiye. Aeba kanantana maya untiye: Uma agate, amo nakubo ntagaraba aewa, araku'ma kabirite waiyo, piya ute ibabute kanantiye.

⁴⁵ Yutasi ibabute kanama, karu'ena Isuti wama: Tisa yagarama-o, ute, uma aepa'ma amo naogini, ⁴⁶uma aebasa'ma araku'urintawe.

⁴⁷ Araku'uruguna, ka pi mintume ntagarama kasonka me a'yuburintana, mono paitanta yagarama ntuga yagarawapa uma aeguma, age aira kaentiye. ⁴⁸ Aibogana Isu maya uwaimintiye: Tigeba nanaga naekaba ku kinanema napima, narakurikena irebube kasope maete kanawe. ⁴⁹ Naeba asi nasi tabe mono namapinti wama kamana yogiripa, kampa pita'iba narakurewe. Pigoya, mono isa'ama yemisantana naraku'ma, karana natakibewe, untiye. ⁵⁰ Piya yogini, abagi kina'wa a'ya'ma atate iyegaka'ya puwantawe.

Ka yagara auka aegaka wagaintiye

⁵¹ Piya puguna, ka kai amirinta masimabima Isu aega'urite kanaogini, aake arakuruguna, ⁵²kana yagaramaba aibarigo puma, kaiwapa atagaite auka aegaka wagaintiye.

Isu kamana otantawe

(*Matiyu 26:57-68; Aruku 22:54-55, 63-71; Yoni 18:13-14, 19-24*)

⁵³ Pigoya, igeba Isupa ababute monota paitanta yagarari wauguni, pita'i a'ya'ma tabe mono kiye kina'mige kabiyyume kina'mige tisa kina'mige me nkaki puntawe. ⁵⁴ Piya puguna, Pita aka'i aega'ma pasema wama, monota paitanta yagarama kumati ima, irebu kina mintume ntakuta asu tapintiye.

⁵⁵ Asu tapiyogini, tabe mono kiye kina'mige a'ya'ma mono kanisore kina'mige mimagini, Isu kamana otamagini, Isu ataena pusanaga ige atakae puma, Isu aegukena pumagini, piya kamanapa kampa abintawe.

⁵⁶ Pigoya, uwoma kina'mi ampimagini, kampari kamana: Aeba piya pine, piya pine yuguna, ige yume kamana agoba kampa aogima abintawe. ⁵⁷ Piya puguna ka'isa kina'miba asima kampari kamana Isuka maya untawe: ⁵⁸ Ma wasanami kimaranta mono nama akasaba'maba, wasanami kampa kiyesa ntama kakaga yaga kima a'ya kaikuwe, ubegi abibompene, untawe. ⁵⁹ Piya umagini, igeba to ka'isami yumesa puma, kampa ka kamanapa unta, to kamana to kamana uwaimintawe.

⁶⁰ Uwaimuguna, monota paitanta kiye yagarama ikapi asima mima, Isuka mayama abigantiye: Ma kina'mi kaeka yepa, kaeba ayawe uramikbenema, abigantiye. ⁶¹ Abigaogana, Isu kampa kamana unta asaba'waogana, paitanta yagaramaba to mayama abigantiye: Tabe ta'mu potaompe Ntagarama ntagara Karaisitigawoma, abigantiye. ⁶² Abigaogana Isu maya untiye: Pipa nae mintuwe. Tigeba Wasanama Ntagaranaga Esegiraka'ya Ntagarama nkayatakanti mara'miyekiri nagaigi, mimiga mantara tumekiri nagakibewe, untiye. ⁶³ Piya

yogana, tabe kiye yagaramaba kabi'ma autasaenaba aegaregaru pa'ma, maya untiye: Nanagabaya to kina'mi kamana yigi abukune.⁶⁴ Ae'wa piyama Koti Ntagaranawe yipa, kampari kamana'wapa yegiri abewa, aya pisiwema, ibigantiye. Ibigaogini: Aeba ata yagarawa, aeguyiyoma uwaimo, untawe.

⁶⁵ Piya untini, ka'isa kina'miba kaisa potamagini, aoba airarikae u'ma aegutategini: Kebaya kaeguya, uramoma, abigauguni, irebu kina'miba araku'ma iya kasutasa aeguntawewe.

Pita Isuka: Kampa aganto ntagarawewe, untiye

(*Matiyu 26:69-75; Aruku 22:56-62; Yoni 18:15-18, 25-27*)

⁶⁶ Pigoya Pita kuma'i mintogana, monota paitanta yagarama ntuga potaome nkwaepa kanama,⁶⁷ agaomepa Pita yakuta tapima mintogana ampa agate: Kaege Isu Nasaretirisa yagarageba naseka kagabone, untiye. ⁶⁸ Piya yogana aeba: A'a-o. Naeba kampa abuwa, kamanakapa nanawe yewe, untiye. Utegina, ae kagisa kabera tumpintogana, kokore aga untiye. ⁶⁹ Tumpintogana to kana wae'maba agate, agora mintume kinaka: Mo ntagaraba ae aokinane, uwaimogana, ⁷⁰ Pita to: A'a-o, untiye.

Piya yogana uwaenanto togana to agora ampintume kina'mi Pitaka: Kaeba Karariya yagaragawa, nanaga: A'a-o yene. Kaeba ka aokinakawe, untawe. ⁷¹ Aiyuguna aeba: We, taga kauwe. Naeba pi yempe ntagaraba kampa aganto ntagarawewe, ute amota atantiye. ⁷² Piya pogana kokorewama to ka aga yogana, Pitaba pai Isu omome kamanaka mayama napintiye: Kaeba naeka kakagara: Kampa aganto ntagarawewe yeganaba, tarara kokorewamaba aga ukiye omomeka napima, tabera antara puma, kubel'ena puntiye.

Isu ababute Aroma kiye yagarari wantawewe

(*Matiyu 27:1-2, 11-14; Aruku 23:1-5; Yoni 18:28-38*)

15 ¹Pigoya, abaya aseka tabe mono kiye kina'mige kabiyyume kina'mige tisa kina'mige, a'ya'ma kanisore kina'mige aki puma: Piya pukunema, uritegini, Isupa iga'narasa kirokaetamagini ababute wama, Pairati memintawewe. ² Memuguna Pairati: Kaeba Yuta kina'mi Wa'lega yagaragawoma, abigantiye. Abigaogana Isuba: Kae piyaba yene, omintiye. ³ Piya yogini, tabe mono kiye kina'miba: Uwoma tonarona ataenaba pemi ntagarawewe, Pairati omintawewe. ⁴ Piyama omuguna, Pairati to ka mayama abigantiye: Igeba kaeka tonarona ataena pemi ntagarawewe yepa, kaeba kampa kamanapa ikena penoma, abigantiye. ⁵ Aiyogana, Isuba to kampa unta asaba'waogana, Pairati piya pomeka pami puntiye.

Pairati: Isu ababute yara aeguyiyo, untiye

(*Matiyu 27:15-26; Aruku 23:13-25; Yoni 18:39-19:16*)

⁶⁻⁷Pigoya, ka yagaraba agewapa Parabasi, pi ntaga aege ao'mige ma'ena puma, kiya kina'mi nkaokina iyegute, karabusibi mintantiye.

Mintuguna, a'ya'ma Pasoba naninta naume ntagaba Pairatiba uwa kinaka: Karabusibisaba ke uwaba atasuwema, ibiga puntiye. ⁸Piya, pome ntaga uwoma kina ampa aki puma mima, Pairatika: To puntampesa puma ka'mu puratama, karabusibisa ka yagara uwa ataoma, abigantawe. ⁹⁻¹⁰Piya yuguna Pairati mayama napintiye: Mono kiye kina'mi Isuka imo potamagini, araku'ma kotiyena potawema, napimagina: Tige yeka, Yuta kina'mi Nkwa'ega yagara uwa atasuwoma, ibigantiye. ¹¹Ibigaogini tabe mono kiye kina'miba ampa aki puntume kinapa maya uwaimintiye: Parabasi uwa ataoma omiyo, untawe. ¹²Piya yuguna, Pairati aki puntume kina to mayama ibigantiye: Yuta kina'mi Nkwa'ega yagarawe ye ntagara mintiye, aepa aya pusuwema untiye. ¹³Piya yogini: Yara aeguma itagiyo, untawe. ¹⁴Piya yuguna Pairati: Nana ataenaba pegiri yewema, ibigaogini, to taberasa: Yara aeguma itagiyo itagiyo, untawe. ¹⁵Piya yuguna, Pairati aki puntume kina'mi i'mu punatakibewema, napima: Parabasi uwa wao, untiye. Piya yogana waogana, Isupa irebu kina imogini, igeba paga kasutasa agasiya kasu aeguyuguna: Ababute wama yara itagiyo, uwaimintiye.

Irebu kina'mi Isu karana atantawe

(*Matiyu 27:27-31; Yoni 19:2-3*)

¹⁶Piya uwaimogini, irebu kina'mi Isupa ababute tabe irebu kina'mi kumati wamagini, kana kuma'ama nkagewapa Paratoriyamu wamagini, to ka'isa irebu kinakaba uma kega'e yuguni, ampa aki puntawe. ¹⁷Piya pumagini, kiya kina'ma tete kai maema Isupa amitamagini, ake wainta iga'narasa taminoku'ena potama, a'notapa taminonkitama, ¹⁸saroti amimagini: Kaeba Yuta kina'mi Nkwa'ega yagaragawa, e'ero ntaga aogima miyo, untawe. ¹⁹Aibuntini, igeba kasotasa a'no airapora puma aeguntini, kaisapa potentini, aeta parokaema karana kasa uma: Kaeba tabe yagaragawe, untawe. ²⁰Piya puma karana atagaitegini igeba tete kaiba atama maebugasimagini, to ae'wa kai amitamagini, abe'i iro'ma ababute, yara itagikena wantawe.

Isu yara itagintawe

(*Matiyu 27:32-44; Aruku 23:26-43; Yoni 19:17-27*)

²¹Pigoya, ka Sairini marisa yagara agewapa Saimoni, Aresantake Arupasike isibawaisimpa, to auka'isa kanaometa keta pabumagini: Maripoba aesaga'urite wao, omuguna aesaga'urite wantiye.

²²Piya pogini, igeba Isupa ababute, Korikota wasana a'no nkayampu kanta mari wama umintuguni, pita'i aeguntawe. ²³Piya, ka'isamiba kampa aukikena tusa wani wainibi atama: Naoma amuguna: Kampa nakuwe, untiye. ²⁴Piya, irebu kina'mi uma yara itagitamagini, kaiwapa maemagini, tete'ena pumagini, kebaya tonarona kaiwapa maekiyema puntawe.

²⁵Piya pumagini, abayara yara itagitamagini, ²⁶kotiyena potaume kamana maya uma kaentawe: Yuta kina'mi Nkwa'ega yagarawema, kaemagini, a'no nkabobori a'makaetantini, ²⁷⁻²⁸ku kina tarage, kapa ayatakantiwa, kapa ayake'masiwa suma, isigeke yara ita isitantawe.

²⁹Piya puguni ka'isa kina'mi agora wama, pumireri potama maya untawe: Kaeba ka yaga tabe mono nama akasabakaiteba, karu'ena kakaga yaga kikuwe ubempe ntagaragawe, ³⁰kaega ntapima, yarasa kaupa aogi purite tumo, omintawe. ³¹Piya omuguni, tabe mono kiye kina'mige mono tisa kina'mige pabiyama pumireri potamagini, igewai marebiga mebiga puntawe: Aeba to kinapa aogi puwaitantana, aewapa nanagabaya kampa au'wapa aogi piye, untawe. ³²Piya, Koti utaratanta, Isureyo kina'mi kiya yagaranawe untanapa, yaba pabigo ibanto atate tumegapa, kagate kae kaegarano, untawe. Piya yugunisi, pi tara aeke ita isitaume ntagararamisiba, isigege pumireri potamaginisi, aeka ata kamana otantase.

Isu purintiye

(Matiyu 27:45-56; Aruku 23:44-49; Yoni 19:28-30)

³³Piya puguna, kagita a'ya'ma maba ase uwaogini mintuguna, to atamaita mesu marintiye. ³⁴Pigoya, Isu atamaita mayama kega'e untiye: Iro-i, Iro-i, arama sabatani, untiye. Pi kamanapa tae kamanapisaba: Kotinempa-o, Kotinempa-o, nanagabaya kaeba uwa natane, untiye. ³⁵Piya yogini, ka'isa mintume kina'miba abitegini: Iraiyyabaya kega'e iye yuguna, ³⁶ka yagarama karu'ena wamagina kai atuta asa wanipi ae u'ma, asara kitama: Nao, ute mayo amintiye. Aibumagina mintume kina'mipa maya uwaimintiye: Pabita, abiyo. Iraiyyaba tumpa akitama uwa atakibayaka agakune, untiye. ³⁷Aiyogana Isu tabera kega'e uma, purintiye.

³⁸Purogana, tabe mono nama nkantabintisa kai, Koti nkauka'l'i akunkataume kai akapisa aeru'ma torirari puwantkiye. ³⁹Piyama Isu purogana, irebu kina'mi kiya yagarama agora mintumetisa agate, maya untiye: Tagane. Ma ntagaraba Koti Ntagarawe, untiye.

⁴⁰Pigoya, pi ntaga waya'iyaba mare nkau'i mima apasa puntawe. Ka'isa kana wae'mi nkigewaipa: Mariya Matara kumatisa waena, to ka Mariya ae'wa nkamana Yemiske Yoseseko isinowaisimpawa, to ka wae'ma agewapa Saromiwa suma, ⁴¹Karariya-i Isu mintoganaba, kana wae'mi aega'ma, ao'mae pome wae'iya mintuguni, to uwoma Yerusaremi ababute inta wae'iyamige ampima, agaba puma mintantawe.

Isu nkaupa maema kaintawe

(Matiyu 27:57-61; Aruku 23:50-55; Yoni 19:38-42)

⁴²Pigoya, aiba sabati aborakiyema, a'ya'waemaenaba aogi puma ntagagana ase ikena pogana, ⁴³Arimatiya kumatasa yagara Yosepe,

aekuruyenagaba kampa napinta Pairatiti wama: Isu nkaupa maesuwoma, abigantiye. Pigoya kana yagara aogi mono kanisore yagara mimagina, Koti kabima mikenaenaga napi napi pome ntagaragana mintantiye.⁴⁴ Piya yogana, Pairati: Agobaya pu'wayema, napima, irebu kiya yagara kega'e uma abigaogana:⁴⁵ Owe ago pu'waye, kana irebu yagara omintiye. Omogana abite Yosepeka: Kanarana au'wapa umaeyo, omintiye.⁴⁶ Omogana Yosepeba aogi wae kai maerite wamagina, uma akitama, pi kaibi yoburite, yabapi ku'maranta kabi uma kaitamagina, kawarapa tabe yaba a'waremagina akunkatantiye.⁴⁷ Piya poginisi, Mariya Matara kumatisa waeke, to ka Mariya Yosese nkanowampage, kanama kaiyome aru ampa agantase.

Isu asima mintantiye

(*Matiyu 28:1-8; Aruku 24:1-12; Yoni 20:1-10*)

16 ¹Pigoya, sabati a'ya waogini, Mariya Matara kumatisa waena, to ka Mariya Yemisi nkanowampawa, to ka wae Saromiwa sumagini, aogi agunta yome tusaena ae auti yora potakena tusaena ika puritegini,²sonta yagaba, abaya aseka asima aruri wantawe.³Ke'i wantini tabe yabaka: Kebaya aru ka awarasa a'wareragasaka pai'atakunema, igewai uta wantini,⁴pi yabapa tabe yabapa uma agaumepa, a'waima a'ware wantiye.⁵Aibogini, kabinti wama uma agaumepa, aogi wae kai amirinta masimabi yagara ayatakantisa auka'i asima mintogini, uma agategini pami puntawe.

⁶Pami puguna maya uwaimintiye: Tigeba a-pamiba piyo. Isu Nasaretirisa yagara, yara itaginta ntagaraba agusagapa, aeba matapa kampa minta, ago asima waye. Agaiyo, mata kaitatawe.⁷Piya, tigeba wamagiri Pitage abagi kinake: Paitama Karariya-i wakiri, urimintisa puma pita agakibewe, uma uwaimiyo, uwaimintiye.

⁸Uwaimogini, igeba iyekuru puma pami pute, arubintisa iro'ma iyegaka wamagini, iyekuru puma, kana kamana kampa to kinapa uwaimintawewe.

Mariya Matara kumatisa wae'ma Isu agantiye

(*Yoni 20:11-18*)

⁹(Pigoya, abaya aseka sontara Isuba asima, Mariya Matara kumatisa wae'ma agora aboraogana, agantiye. Kana wae'mapa pai Isu tonarentisa tara umaema ke kina agaruba agasome waekana mintantiye.¹⁰⁻¹¹ Mintogini, Isu nkaokina'mi intara puma kube'lena puma miyuguna, aeba wama: Isu ago asima mintegi agauwe, uwaimogini abite: Kampari kamana yene, untawewe.)

Tara yagararamisi ke'i Isu agantase

(*Araku 24:13-35*)

¹²(Togana to tara yagarara uwa mari ke'i wausuguna, Isu to kina kanta yagara aboraoginisi agateginisi,¹³to kinati wama: Ago Isupa agause, yusuguni: Kampari kaese, untawewe.)

Isu aboraogini nagisarisa ka tumpaema kina'mi agantawe
(Matiyu 28:16-20; Aruku 24:36-49; Yoni 20:19-23)

¹⁴(Pigoya, togana nagisarisa ka tumpaema kina'mi naninta nauguna, pita Isuba aboramagina maya uwaimintiye: To kina'mi ago nagategini, asima mintiye kamana nagata kina'mi urimuguripa, nanaga tigeba akumpa'ma miywema, ka ibirantiye. ¹⁵Piya umagina aeba to amato puma maya uwaimintiye: Tigeba a'ya'ma auka'i nasima, aogi kamana'ne a'ya'ma kina uwaimiyo. ¹⁶Wasanama nae kamana aega'ma wani maekibipa, ao'maeyakana ikiye. Pigoya wasanama kampa nae kamana aegarakibipa Koti ataena potakiye. ¹⁷Pigoya nae kamana aegarakibe kinapa maya esegiyena pikibewe: Nae nageraka ke kina agarubakibewe. Kasa to kamana ikibewe. ¹⁸Kuya iyatasa maekibepo karaena nakibepo, kampa ata puwaitakiye. Pigoya igeba iyatasa yoni kina'mi ikaya pikibepo ita wakiye, piya uwaimintiye.)

Isu mantari intiye
(Aruku 24:50-53; Aposoro 1:9-11)

¹⁹(Tabe Yagara Isu piya uwaimigasogana, ababogana mantari imagina, Koti nkayatakantisa auka'i asu mintogini, ²⁰abagi kina'wampiba a'ya'ma auka'i wama, kamana'wa uwaimuguna, Wa'legawamaba iyo'maema, esegiyena tonarona pogini, agategini: Taga kaeyewe, untawe. Tagane.)